Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 10 (777)

9 – 13 березня 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Останній політ льотчика-снайпера

4 стор.

Повний кавалер ордена “За мужність”:

“Я завжди мріяв стати офіцером, завдяки цій війні я ним став”

4-5 стор.

З неба у бій...

8-9 стор.

Ан-70 позбавлять російської залежності

ДП “Антонов”, що більше 20 років створювало спільно з Росією військово-транспортний Ан-70, до середини літа розробить турбореактивну модифікацію цього ж літака, від якого колишня партнерка відмовилася. Транспортник збираються позбавити російських деталей, оснастити американо-французькими двигунами і продавати, зокрема, в Іран. Про це розповів високопоставлений представник підприємства. Втім, на думку експерта, тут можуть виникнути певні політичні проблеми: зацікавлена у просуванні власних літаків Європа може перешкоджати постачанню української крилатої машини в країну, яку і досі вважають ізгоєм.

3 стор.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

Міністр оборони України відзвітував за 100 днів роботи

У своєму виступі Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак наголосив, що наразі завершується реформування Міністерства оборони та Генерального штабу ЗС України як органів військового управління.

Вже усунуто дублювання функцій між Міноборони та Генштабом, удосконалена взаємодія між структурними підрозділами, спрощена процедура прийняття управлінських рішень, ліквідовані нормативно-правові акти, які перевантажували та гальмували систему управління оборонного відомства та оптимізували організаційно-штатну структуру Міноборони та Генштабу. Як підсумок, реформовано 12 департаментів (управлінь), скорочено чотири департаменти, які перевантажували та дублювали функції; створено кадровий резерв чисельністю 1432 військовослужбовці-учасники АТО для заміщення посад керівного складу в структурах МО та ЗС України, запроваджено системні перевірки на поліграфі всіх керівників структурних підрозділів Міноборони та Генерального штабу, створено Раду волонтерів, члени якої беруть участь у формуванні й підготовці кадрового резерву та підрозділів і безпосередньо у складі штатних підрозділів залучені до заходів матеріально-технічного, продовольчого та інших видів забезпечення військ.

Чисельність Збройних Сил України збільшена до 250 тисяч осіб. Вже уточнені військово-адміністративний та оперативно-стратегічний поділ України відповідно до сучасних загроз, значно збільшена чисельність угрупування військ на сході України, запроваджено екстериторіальний, змішаний принцип комплектування особовим складом, створено чотири оперативних командування та Сили спеціальних операцій, нарощено угруповання військ шляхом розгортання додатково 10 бригад та 1 полку, впроваджено нові стандарти підготовки військ і органів управління на всіх рівнях військового управління з урахуванням досвіду АТО.

З метою всебічного забезпечення Збройних Сил України за дорученням Президента України розроблені реформи: "Забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил та управління військовим нерухомим майном" (інвентаризація всіх земель оборони); "Реформи системи продовольчого забезпечення та харчування військовослужбовців Збройних Сил"; "Реформи нових норм та стандартів речового забезпечення та закупівель". Спільно з народними депутатами України запроваджується "Реформа військової медицини".

У найближчі дні зміст реформ буде оприлюднено для публічного обговорення.

Для забезпечення прозорості та попередження корупції при проведенні процедур закупівель спрощено процедуру та запроваджено електронну систему державних закупівель.

Для врегулювання питань обороноздатності держави, відновлення боєготовності оптимізовано роботу військових комісаріатів: їх керівники призначаються тільки після отримання досвіду участі в АТО.

Спільно з "Укроборонпромом" удосконалено систему відновлення, модернізації та ремонту ОВТ та його постачання у війська, що дало можливість за останній час закупити, відремонтувати та поставити 2656 одиниць техніки та озброєння. Фінансовий ресурс оборонного бюджету на 2015 рік у сумі 44,6 мільярда гривень, своєчасне прийняття Кабміном Держоборонзамовлення дозволило спланувати закупівлю та ремонт і модернізацію 12459 одиниць озброєння.

Найголовнішими планами на майбутнє є завершення переходу на нові стандарти бойової готовності та підготовки військ, покращення матеріально-технічного забезпечення та оснащення ЗС України.

– Ми чітко знаємо, що необхідно зробити, як це зробити. І ми зробимо все, що в наших силах, аби підготувати Збройні Сили для захисту територіальної цілісності України. Головна мета – надійний захист України. Збройні Сили до захисту України готові! – зазначив Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак.

НАГОРОДИ

За особисту мужність і героїзм

Відповідний Указ №136/2015 від 11 березня опубліковано на сайті Глави держави.

"За особисту мужність і героїзм, проявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Військовій присязі постановляю: нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня: Гладкова Єгора Геннадійовича – старшого лейтенанта, Захаревича Сергія Анатолійовича – майора, Климчука Леоніда Олександровича – підполковника, Супрігана Андрія Валерійовича – старшого лейтенанта", – йдеться в Указі.

ДРУГИЙ ЕТАП МОБІЛІЗАЦІЇ:

Призовуть близько 20 тисяч осіб

Міністерство оборони розпочало другий етап четвертої хвилі мобілізації. Про це в ефірі телекомпанії "5 канал" сказав заступник начальника управління інформаційних технологій Міноборони Сергій Галушко.

"У ці дні проводиться випуск з навчальних центрів (першого етапу) цієї хвилі мобілізованих, вони вже частково прибули на місця, частково знаходяться на етапі відправки. Ми одночасно почали другий етап четвертої хвилі. Він набагато менший за загальною кількістю людей буде – до 20 тис.", – сказав Сергій Галушко.

Він додав, що цей етап буде більш спеціалізований і також включатиме добровольців.

Винагороду отримали за знищену ворожу техніку!

Згідно з документами, що надійшли до штабу АТО, за знищену (захоплену) військову техніку ворога та успішне виконання бойових завдань передбачено виплату винагород військовослужбовцям на суму майже 13 мільйонів гривень.

Першими таку винагороду, а саме 85 тис. 200 грн вже виплачено військовослужбовцям 128-ї бригади за знищені дві бойові бронемашини.

Станом на 11 березня 2015 року видано наказів на виплату грошової винагороди на суму майже 1,5 млн грн. Зокрема, винагороду за успішне виконання бойового завдання найближчим часом отримають бійці зведених підрозділів 30-ї та 128-ї бригад ЗСУ. А грошову винагороду за безпосередню участь у бойових діях отримають 45 військовослужбовців 55-ї бригади.

Загалом на розгляд до штабу АТО вже надійшли документи на виплату грошових винагород за знищені 210 одиниць бойової ворожої військової техніки, зокрема за 29 знищених та 1 захоплений танк, за успішно виконані майже сотню бойових завдань. До кінця березня усі документи будуть розглянуті та після отримання підтвердження буде видано накази штабу АТО на виплату відповідних винагород.

Нагадаємо, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України "Про особливості виплати винагород військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу в особливий період та під час проведення антитерористичних операцій" на початку лютого наказом Міністра оборони України було затверджено порядок та умови виплати винагород та механізм підтвердження виконання окремих завдань під час АТО.

Уряд виділяє 1,8 млрд гривень для компенсації зарплатні мобілізованим

Уряд України виділяє 1,8 мільярда гривень підприємствам для компенсації заробітної платні мобілізованим військовослужбовцям. Про це на засіданні Кабінету Міністрів України 4 березня повідомив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

"Тепер підприємство отримує з Державного бюджету гроші на виплату середньої місячної заробітної плати кожному мобілізованому", – наголосив він.

Глава Уряду звернувся до Міністра фінансів України Наталії Яресько профінансувати відповідні видатки, а до Міністра соціальної політики України Павла Розенка – розіслати інструктивні листи в усі регіони України.

“Ми боремося за свободу та демократію усієї Європи”

Президент України Петро Порошенко зустрівся з делегацією Конгресу США, яка перебуває в Україні.

Глава держави подякував американським конгресменам за сильну, тривалу та наполегливу підтримку України. “Дорогі друзі України, дякуємо за те, що ви робите для нас багато років. Протягом останнього року ця підтримка є питанням виживання України”, – наголосив Президент.

Петро Порошенко зазначив, що Україна зараз виборює свою справжню незалежність. “Ми у стані війни проти варварської агресії. Ми боремося не лише за нашу територіальну цілісність після анексії Криму. Ми маємо багатовікову історію, 23 роки незалежності, але справжня боротьба за незалежність відбувається зараз”, – заявив Президент.

Глава держави звернув увагу присутніх на те, що Український народ платить високу ціну за свободу і незалежність, а українські воїни демонструють героїзм та відвагу, захищаючи мир в Європі. “Кожен українець розуміє, що ми боремося за свободу та демократію усього європейського континенту і, можливо, усього світу”, – наголосив Петро Порошенко.

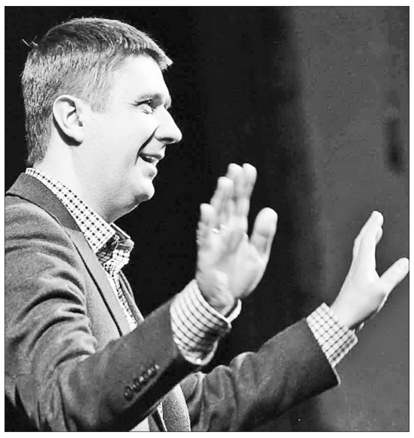
Президент висловив впевненість у перемозі. “Ми переможемо за будь-яких обставин. Ми захищаємо свою країну, захищаємо нашу свободу і демократію, але ми можемо це зробити набагато ефективніше, якщо будемо тісно координувати наші зусилля”, – наголосив він.

Глава держави також поінформував делегацію Конгресу США про поступ політичних та економічних реформ в Україні та запевнив у їх незворотності.

У свою чергу, конгресмени висловили всебічну підтримку процесу реформ в Україні. Вони наголосили на важливості реформування, в першу чергу, енергетичного сектору та розвитку АПК як пріоритетних галузей економіки.

Делегацію Конгресу США, яка відвідує Україну, очолює Родні Фрелінгусен. У складі делегації – конгресмени Пітер Вісловскі, Кей Грангер, Кен Кальверт, Мерсі Каптур, Джон Картер, Стів Вомак, Стівен Ізраел та інші. У зустрічі з українського боку також взяли участь Міністр фінансів Наталя Яресько, Міністр закордонних справ Павло Клімкін, заступник Глави АПУ Валерій Чалий.

Російські окупанти за свої злочини будуть відповідати перед міжнародною спільнотою

Усі злочини проти українців, кримських татар та інших національних спільнот, скоєні російсько-терористичними військами на тимчасово окупованих територіях Криму та окремих районів Донбасу, будуть належно оцінені та покарані міжнародною спільнотою. Про це заявив Віце-прем’єр-міністр В’ячеслав Кириленко.

“Ми занепокоєні масовими порушеннями прав кримських татар в окупованому Криму. Всі ці факти документуються та акумулюються для передачі і розгляду в міжнародних інстанціях. Усі скоєні окупантами злочини проти прав людини неодмінно будуть оцінені та покарані міжнародною спільнотою, яка не визнає окупації Криму”, – сказав В’ячеслав Кириленко на парламентських слуханнях на тему “Роль, значення та вплив громадянського суспільства на формування етнонаціональної політики єдності в Україні”.

Віце-прем’єр зазначив, що українська влада намагається надавати кримським татарам, українцям та іншим національностям, які зазнають утисків у Криму, максимальну допомогу, зокрема фінансову. “Українська громада в Криму також зазнає системних переслідувань”, – наголосив Віце-прем’єр.

За його словами, на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей також мають місце масові переслідування за національною ознакою українців та інших національностей, незгодних з політикою тамтешньої терористичної влади.

В’ячеслав Кириленко підкреслив, що російська громада в Україні не зазнає жодних переслідувань. “Елементом агресивної російської пропаганди є міф про нібито переслідування російської меншини на території України. Насправді ж мільйони росіян, які проживають в Україні, не зазнають жодних утисків, що підтверджується усіма міжнародними спостерігачами. Російська спільнота є невід’ємною частиною розмаїтого українського народу”, – сказав Віце-прем’єр-міністр.

Він додав, що представники національних меншин беруть активну участь у роботі громадських рад при центральних виконавчих органах влади та запропонував обговорити можливість створення окремої Ради представників громадських організацій національних спільнот.

Ан-70 позбавлять російської залежності

Закінчення. Початок на 1 стор.

У 2012 році тодішній міністр оборони РФ Анатолій Сердюков заявляв, що ВПС Росії можуть закупити 60 літаків Ан-70. Влітку 2014-го через російську окупацію Криму і вторгнення російських військ на Донбас та спроби дестабілізації ситуації в інших регіонах нашої держави, Президент України Петро Порошенко заборонив українським підприємствам військово-технічне співробітництво з Росією. Наприкінці лютого Ан-70 був виключений з Держпрограми озброєння Росії – замість нього вирішено розвивати проект Іл-476.

– Ще до відмови Росії від Ан-70 ми почали шукати альтернативні ринки збуту цієї машини, бо машина чудова. І один з варіантів, який ми прораховуємо, – це поставка цієї машини в Іран. Зараз наші іранські партнери вивчають цю пропозицію, сподіваємося, що до літа 2015 буде рішення, – пояснив представник ДП “Антонов”.

Варто зазначити, що в 2001 році “Антонов” організував в Ірані складання пасажирських турбогвинтових літаків Ан-140, зараз обговорюються і перспективи щодо турбореактивних Ан-148 та Ан-158.

– Новий літак отримає назву Ан-188. Від Ан-70 там залишиться тільки планер, тому що планер у нього чудовий. А все інше зазнає кардинальних змін. В першу чергу ми поставимо на нього нові двигуни: замість українських турбогвинтових з російськими гвинтами будуть стояти французькі мотори, які зараз стоять на А-320 (CMF-56). Відповідним чином зміниться і внутрішнє обладнання, – пояснив один з конструкторів Ан-70.

Він додав, що проект Ан-188 буде готовий вже до літа 2015 року. Готовність проекту Ан-70 дуже висока, і намагатися знайти цьому літаку ринок збуту потрібно саме зараз.

Військовою медициною опікується перша леді

Фахівцям Військово-медичного клінічного центру Північного регіону передали медичні препарати на загальну суму близько 300 тис грн. Партія ліків надійшла в рамках благодійної допомоги від колективу фармацевтичної фірми “Дарниця”.

Зокрема, до гуманітарного вантажу увійшли препарати для надання першої меддопомоги – антибіотики, протизапальні та знеболювальні препарати, інфузійні розчини та ліки інших груп. До Харкова автомобілі з ліками супроводжував представник фармацевтичної фірми Віктор Яблунівський.

– З початку АТО наша фірма надала допомогу українським бійцям у вигляді ліків на суму понад 7 млн гривень. Конкретно формування і відправка цієї партії медпрепаратів для військових медиків Харкова відбулися під патронатом дружини Президента України Марини Порошенко. Зауважу, що це далеко не останній наш внесок у Перемогу на Донбасі, – повідомив фармацевт.

За словами командування Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, цього року це – перша велика партія ліків, що надійшла від благодійників.

– До 95% усіх медпрепаратів, що надходять до нас централізовано чи від небайдужих громадян, ми негайно направляємо до зони проведення антитерористичної операції. Адже кожна з цих таблеток є додатковим шансом зберегти здоров’я, а можливо, й життя нашим військовослужбовцям. Тож на наших складах благодійні вантажі не залежуються, а негайно відправляються для медичного забезпечення учасників АТО, – зауважив начальник ВМКЦ ПнР полковник медичної служби Віктор Поліщук.

До речі, за час проведення АТО до палат Військово-медичного клінічного центру Північного регіону із зони проведення бойових дій поступило близько 7000 бійців різних силових відомств, з яких понад 4600 військовослужбовців прибуло із пораненнями чи бойовими травмами, решта – із захворюваннями.

Дмитро Горбунов. м.Харків. Фото автора.

Українські вчені розробили новий кровоспинний засіб для бійців АТО

Розробники медичного препарату “Кровоспас” запевняють, що їхній продукт не поступається дорогому аналогу Celox, який зараз обов’язково намагаються отримати наші воїни до своєї аптечки.

Доктор хімічних наук, винахідник деяких медичних препаратів, Петро Манорик влітку зібрав волонтерську групу з вчених, лікарів та інструкторів тактичної медицини і розпочав експерименти.

У вільний від роботи час, за власний рахунок, фахівці проаналізували більше ніж 100 медичних засобів. Експерти вивчали, як швидко препарати вступають в контакт з кров’ю, заповнюють порожнину рани та формують згусток. Для дослідів самим вченим довелося стати донорами.

Винахідники вже подали заявки на отримання патентів. Зараз проводяться переговори з фармацевтичним заводом, щоб виготовити першу партію препарату.

За прогнозами розробників, вже влітку їхній препарат може з’явитися в індивідуальних аптечках українських військовослужбовців.

Останній політ льотчика-снайпера

7 березня українська військова авіація втратила прекрасного льотчика й, без перебільшення, надзвичайну людину – після важкої хвороби на 61-му році життя пішов у Вічність заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України з авіації – начальник авіації Повітряних Сил льотчик-снайпер генерал-лейтенант Василь Нікіфоров…

Василь Семенович Нікіфоров народився 4 серпня 1954 року у селі Павлівка Калинівського району Вінницької області. Після закінчення середньої школи вступив до Чернігівського вищого військового авіаційного училища льотчиків. Власне, відтоді, з початку сімдесятих років минулого століття, льотчик Нікіфоров не припиняв літати – він жив небом, дихав ним і ніколи не втомлювався від льотної роботи у його безмежній блакиті. Сорок чотири роки Василь Семенович літав. Літав майже до останніх днів свого життя…

Офіцерська служба лейтенанта Василя Нікіфорова розпочалася у 1975 році на Далекому Сході. Згодом – служба у Групі Радянських військ у Німеччині, Грузія, Естонія. На Батьківщину Василю Семеновичу довелося повернутися вже після проголошення Україною Незалежності, на початку дев'яностих років. Тривалий час полковник Василь Нікіфоров служив в Одесі, обіймаючи посади спочатку заступника командира Південного району ППО з авіації – начальника відділу авіації, згодом – заступника командира корпусу ППО з авіації – начальника авіації корпусу, начальника відділу бойової підготовки – старшого інспектора-льотчика авіаційного корпусу й заступника командира Повітряного командування "Південь" з авіації – начальника апарату управління авіації Повітряного командування "Південь".

З 2006 року й до останнього дня свого життя Василь Семенович проходив службу у Вінниці. Спочатку генерал Нікіфоров був заступником командувача Повітряних Сил з бойової підготовки та військових навчальних закладів – начальником управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. А через рік генерал-майор Василь Нікіфоров обійняв посаду заступника командувача Повітряних Сил з авіації – начальника авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Посаду, на якій він прослужив вісім років і з якої пішов з життя…

Усі, хто близько знав Василя Семеновича, відзначають, що він був напрочуд простою й щирою людиною – справжній генерал-льотчик. Ніякої зверхності у спілкуванні з молодшими за віком та військовим званням офіцерами, відвертість, почуття справедливості й вірність. Вірність військовому та громадянському обов'язку, вірність Батьківщині та Військовій присязі, вірність своїм переконанням. Минулий рік, незважаючи на більш ніж солідний для льотчика вік, 60 років, генерал-лейтенант Василь Нікіфоров провів у зоні проведення антитерористичної операції, літав на бойове застосування на різних типах літаків. До речі, всього протягом 44 років льотної кар'єри льотчик-снайпер Василь Нікіфоров освоїв 10 типів літаків. Хоча літав Василь Семенович буквально на всьому, включаючи транспортні літаки й вертольоти. Він не міг не літати – небо було для нього всім!

Багато літати льотчику Василю Нікіфорову довелося у дев'яностих роках, під час служби в Одесі. Тоді він облітував після ремонту на Одеському авіаційному заводі літаки – й не лише на місці, в Одесі, а й на території країн-замовників – у Єгипті, в Камбоджі та в Індії. Тож не дивно, що генерал мав настільки великий, як для льотчика-винищувача, наліт – близько 4000 годин.

Багато уваги генерал-лейтенант Василь Нікіфоров приділяв питанням підготовки та збереження льотних кадрів, мріяв підготувати асів вищого пілотажу. Корективи внесла війна – тепер він в першу чергу готував не пілотажників, а майстрів вогневого удару. І робив це Василь Семенович майстерно!

Генерал Нікіфоров по-справжньому вболівав за вітчизняне військо та, звичайно, в першу чергу, за авіацію. Коли декілька років тому він виконував ознайомчий політ із Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України на літаку Су-27УБ, льотчик навіть у кабіні літака намагався донести до Глави держави (на той час пост Президента обіймав Віктор Ющенко) правду про стан справ у Повітряних Силах, про покинуті аеродроми, брак пального та інші нагальні проблеми. Все це боліло генералові, і він не міг миритися з подібним становищем. Чи почув його тоді гарант – питання, звичайно, інше…

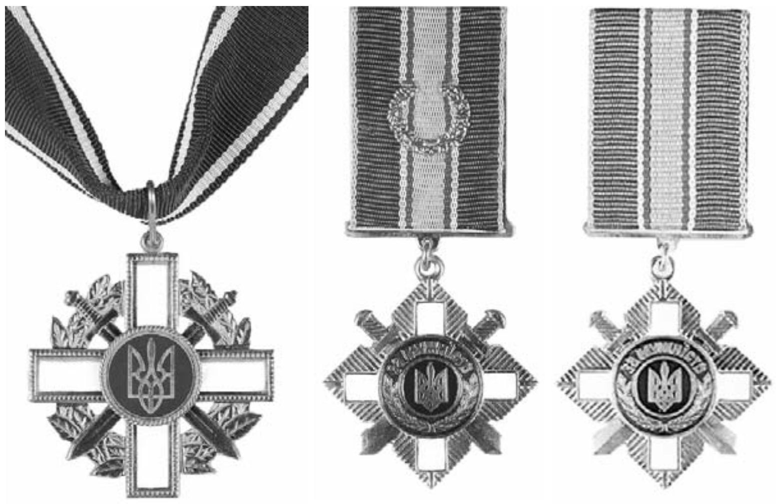
За бездоганну сумлінну службу генерал-лейтенант Василь Нікіфоров був нагороджений орденами Богдана Хмельницького ІІ та ІІІ ступенів, багатьма відзнаками Міністерства оборони України та Генерального штабу, медалями колишнього СРСР. Та головною своєю нагородою ас вважав можливість літати. І він літав, передаючи свій безцінний льотний досвід молодому поколінню льотчиків-винищувачів. За ініціативи особового складу однієї з авіабригад, пропонується присвоїти ім'я Василя Нікіфорова одному з бойових літаків.

Останній політ аса відбувся 9 березня, коли, після прощання у приміщенні 60-го Будинку офіцерів, з аеродрому Гавришівка труна з тілом легендарного льотчика полетіла до Одеси. Генерал-лейтенант Василь Нікіфоров був похований на Таїровському кладовищі Одеси, міста, у якому він прослужив понад 10 років, і у якому мешкають його діти й дружина…

Словами не передати біль втрати, якої зазнали у ці березневі дні вітчизняні Повітряні Сили. Не стало прекрасної людини та професіонала найвищого ґатунку, і, що б ми з цього приводу не казали, будь-яких слів буде замало. Вічна пам'ять цій світлій людині!..

Олексій Тригуб. "Крила України".

Повний кавалер ордена

Після нагородження знайомі телефонували і казали: "Ого!"

Нагородження третім за період війни в Україні орденом стало для Павла повною несподіванкою. Хлопець зізнається, що воювати йшов зовсім не заради нагород, але таке відзначення стало вкрай приємним.

– Першим мені зателефонував Юрій Бірюков, радник президента. Сказав, що вітає мене з нагородою. Я запитав: "Якою нагородою? У мене вже є орден "За мужність" ІІІ і ІІ ступеня". Він відповів: "Ні, ти у нас тепер – повний кавалер ордена "За мужність". Потім почали усі інші телефонувати, вітати. Чесно кажучи, зовсім не очікував. Родичі і знайомі телефонували і казали: "Ого!". Також почали активно додаватись у друзі в соцмережах, мені пише багато волонтерів, просто українців, людей з інших країн. Пишуть приємні слова, дякують за службу.

В армію чоловік прийшов ще у 2007 році, тоді відслужив строкову десантником в Миколаєві, потім відслужив контракт. Далі попрацював два роки в Беркуті, потім повернувся на другий контракт. У подальшому ж Павло мріє лише про генеральські погони. Тим паче, початок уже покладено. Війна для десантника розпочалась ще неподалік Криму. Бійці стояли за кілометр від Армянська і чекали на команду зверху.

– Ми одразу бачили, що російські війська стоять навпроти нас. Їх вертольоти залітали на наші території, було все зрозуміло. Але ніхто не розраховував, що саме так все повернеться. Спочатку ми не стріляли, тому що всі прекрасно розуміли, що перший наш постріл означатиме оголошення повномасштабної війни. Нам казали: "Терпіть, хлопці, терпіть". А далі пішли вже "зелені чоловічки", сепаратисти … Ми були готові на той момент вирушати в Крим і захищати нашу територію. Розвиток подій тоді нікому не подобався. Нас підняли по тривозі, і ми сиділи, чекали, поки Верховна Рада прийме рішення "так" чи "ні". Вони довго міркували, поки не дочекались того, що російські війська вже все захопили. І тоді тільки нас висунули. Та було вже запізно.

Перший бій, перше поранення

Павло ділиться, що в Слов'янську, Краматорську війна була в порівнянні із подальшими подіями досить "скромною". Хоча тоді бійці прекрасно розуміли і бачили на власні очі проти кого воюють.

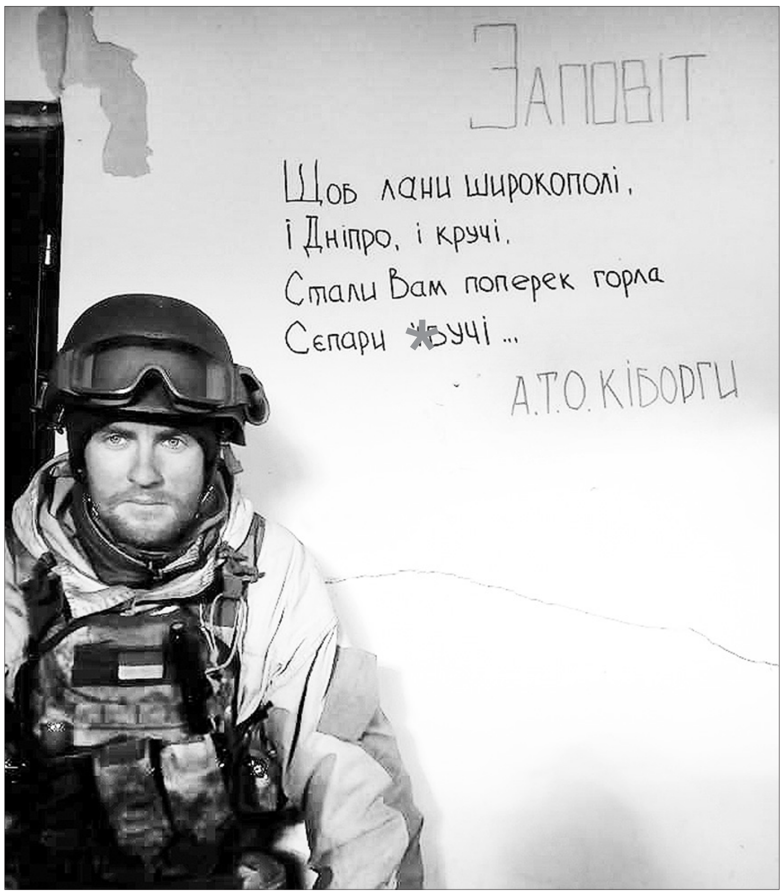
– Тоді активно розповідали байки про ополченців, але ніхто в них не вірив. Для мене не було здивуванням, що воювати доводиться проти російської армії. Перший бій, звісно, був дуже важким. Нічого не розумієш, досвіду не вистачає, доводиться вчитись на власних помилках. Зараз, коли я вже можу проаналізувати його в порівнянні з подальшим подіями, розумію, що то були тільки квіточки. Влітку, коли ми потрапили в оточення, я думав: "Нічого собі!". Але вижили, вийшли. Пізніше, коли ми думали, що вже все бачили, стався Донецький аеропорт. Тоді я думав: "Ого, що ми пережили, оце так досвід отримали". Потім ми поїхали під Дебальцеве, де нас розстрілювали танки, і виявилось, що саме там був найстрашніший бій. Все пізнається в порівнянні, але хочеться, щоб таких порівнянь було, як можна менше.

Своє перше і, як сподівається Павло, крайнє поранення боєць отримав під Червоним Лиманом. Бійці потрапили в засідку, втратили одного побратима, сімнадцять чоловік отримали поранення.

– На той час із засідки вдалось вийти із мінімальними втрата-

"За мужність": "Я завжди мріяв стати офіцером. Завдяки цій війні я ним став"

У свої 26 років молодший лейтенант Павло Чайка, командир взводу 79-ї бригади, став повним кавалером ордена "За мужність". Третім за всю історію України і абсолютно заслуженим. Про його подвиги можна написати не одну книгу, а знайомством із ним – пишатись. Павло був одним із перших поранених десантників під Червоним Лиманом, та від реабілітації відмовився і втік на війну. Він не просто вийшов із оточення під Мар'їнкою, а й витягнув звідти "віджатий" у сепаратистів КамАЗ. Павло пережив дві складних ротації у Донецькому аеропорту. На той час він думав, що вже все бачив і до всього готовий. Але потім бійці поїхали під Дебальцеве, де терористи майже впритул розстрілювали їх із танків. Як вдалось повернутись додому живим? Павло відповідає просто: "Із Божою допомогою!". Можна довго розмірковувати на тему, що є ціннішим – життя чи Батьківщина. Павло свій вибір зробив вже давно – заради нашої країни він готовий на все.

ми, ми залишились без одного бійця. Могло бути значно гірше. В машині їхало п'ять чоловік – троє з них отримали поранення, включаючи мене. Була організована засідка на дев'ятому блокпості. Зупинили нашу колону, всі їхали на БТРах, а ми – на УАЗику. Вийшли із машини, почали вести бій, поранений був один боєць. Протягом близько 40 хвилин ми відстрілювались, потім я був поранений і Паша, що без ока залишився. Зрештою ми відійшли.

Замість реабілітації – передова

Спокійно лікуватись Павло не зміг. Постійно переживав за тих, хто залишився воювати, розумів, що хлопцям потрібна допомога. І хоч лікарі прописали йому місяць реабілітації, чоловік вирішив "лікуватись" війною і з заслуженого відпочинку втік в АТО.

– Коли лежав у шпиталі, взнав, що ще одного бійця поранено, потім ще одного. Мене зразу "накрило", і після шпиталю я помчав у АТО, від реабілітації відмовився. Було трохи важко спочатку, бо мені тільки зняли шви, і вони почали розходитись на фронті. Інтенсивно мастив їх зеленкою, перемотував еластичним бинтом. Десь через тиждень більшменш спокійної для мене війни ми потрапили у Зеленопілля в оточення.

Більше місяця – оточення… Наших бійців обстрілювали, бомбили, їм пропонували перейти на бік ворога, у них закінчились їжа і набої. Але бойовий дух залишився незламним.

– Головний секрет успіху – хороше командування і контрольованість бійців. Ні для кого не таємниця, що у деяких підрозділах проблеми з алкоголем і дисципліною. Великих втрат під Дебальцевим деякі підрозділи зазнали через те, що піддались паніці. У нас із цим ніколи проблем не було. Поки ми були в оточенні під Мар'їнкою, нам безліч разів пропонували, щоб ми здались і переходили на бік терористів. Командир їм у дуже грубій формі відповів, що ніхто не здасться. Після того, як ми не пішли на їх умови, нас почали бомбити ще сильніше, мабуть, їх це зачепило. Але ніхто паніці не піддавався, всі виходили за поставленим планом. У нас зовсім не залишалось їжі, боєприпасів лишилось рівно стільки, щоб пробити собі коридор. Ми були готові вести бій до останнього набою.

Спогадів про перебування в оточенні у Павла багато. Каже, що рідним не розповідав, де знаходиться, аби ті не хвилювались.

– Спочатку ми з триразового харчування перейшли на дворазове, потім на одноразове. Їли один раз на добу і досить небагато. Коли їжа закінчилась, виживали, як могли. Застрелили двох зайців, з'їли. З рідними намагались не зв'язуватись. В принципі можливість була, але сенсу телефонувати і наганяти паніку не було. Із моїх рідних аж до другої ротації в аеропорту ніхто не знав, що я кудись їздив. При чому, це не поодинокий випадок, більшість бійців намагаються приховати правду, аби не хвилювались. Мої рідні дізнались, де я є, тільки після того, як Юра Бірюков написав у Фейсбуці після першої ротації до аеропорту пост із моєю фотографією. Мама, на жаль, читає Фейсбук, тому одразу мене впізнала. Сказала: "Не потрібно брехати, говори правду".

Із оточення боєць виїхав не з порожніми руками, а з "віджатим" у сепаратистів КамАЗом.

– Це був російський КамАЗ, додатково обшитий металом. На ньому був міномет, вони виїхали стріляти по наших. Та тільки вони розвернули цей міномет, як наші мінометники вистрелили першими і потрапили точно в них, КамАЗ вийшов з ладу і зупинився. Наші хлопці відтягнули його і залишили. А я витягнув його із оточення. Він після того багато разів нас виручав, зараз ця машина теж у строю, тільки вже в іншому підрозділі.

В аеропорт проривались під безперервним вогнем

Під час ротацій до аеропорту найстрашніше було зайти в будівлю і вийти з неї. Боєць розповів, що проривати у аеропорт доводилось під безперервним вогнем.

– Я провів там два заходи десь по десять днів. Найважче було втрачати своїх друзів, це завжди є найскладнішим випробуванням. Ми під час ротацій в аеропорту багато втратили, не так кількісно, як якісно. Ми дорожимо кожним бійцем, кожен з них є просто неймовірною людиною. Аеропорт забрав життя багатьох хороших хлопців. Взагалі, я не раз переконувався у тому, що яким би ти спеціалістом не був, скільки тобі відміряно долею, стільки ти і проживеш. Було чимало ситуацій, коли я міг голову втратити, але відводило. Мабуть, ще не час.

Чоловік розповідає, що поступово звикаєш, як до постійної небезпеки, так і до постійного шуму від пострілів і вибухів.

– Поблизу стріляють, а ти у цей момент можеш спокійно спати, хоч і в бронежилеті. В аеропорту ніхто броників і касок не знімав. Ми, як заїхали, так і виїхали. Тільки заїхали чисті, а виїхали брудні, як чорти.

Хлопці завжди один одному допомагали, підтримували. Самостійно нікого не переможеш. Поступово звикаєш до постійної небезпеки. Кожен раз ловиш себе на думці, що розслаблятись не можна, весь час потрібно тримати голову холодною. Як не крути, себе потрібно берегти. Не можна загравати.

Танки стріляли по нашому БТРу без зупинки

Дебальцеве запам'яталось Павлу складним боєм і втратою близького товариша.

– Ми зачищали Логвинове, що поблизу Дебальцевого. Бій розпочався о шостій годині ранку, близько одинадцятої ми вибили всіх звідти, зайняли село і чекали на підтримку інших підрозділів наших військ. Там прочекали чотири години, поки з Горлівки не підійшло сім ворожих танків. Вони просто "змели" нас звідти, адже ми були лише на БТРах. Було прикро через те, що ми втратили бійця, поранених багато було, сили втратили. Імовірно, що ця операція була не надто чітко спланованою вищим командуванням. Можливо, вони просто не розраховували, що ми візьмемо це село, тому що його стільки разів штурмували і ніхто не міг зайняти. Ми ж все зробили, як треба, а нам ніхто не допоміг.

Вибиратись із небезпечної ділянки доводилось в екстремальних умовах. Протягом кілометра дороги по БТРу десантників безперервно стріляли три танки, що знаходились у кількох сотнях метрів від наших бійців.

– Ми їхали вздовж дороги. Я бачив, як вони стріляли, причому робили це досить непогано. І я просто пригнув голову. Зрізали нам з БТРа вихлопні труби, пройшов постріл по верху машини. Поки ми не перестрибнули дорогу і не сховались з іншого боку, ці танки продовжували по нас стріляти.

29 тисяч літрів Пепсі Коли

Волонтери бійців ніколи не ображали. Весь час якісь смаколики привозили захисникам. Іноді бійці робили досить несподівані замовлення волонтерам.

– Одного разу замовили Пепсі Коли. Нам привезли у саме пекло 29 тисяч літрів цієї Пепсі Коли. Ми якраз тільки повернулись із бою під Дебальцевим, де їли одну Мівіну і консерви, тому запити її Пепсі було дуже приємно.

В подальшому чоловік планує знову повернутись на фронт. Зараз хоче відновити як своє здоров'є, так і техніку.

– Війна кардинально змінила цінності в житті. Раніше думав, що у мене є багато побутових проблем, а зараз розумію, що це усе дрібниці. Найголовніша цінність – це життя, здоров'я. Також війна дала мені шалений досвід. Я завжди мріяв стати офіцером, а завдяки цій війні я ним став. Для мене це ще одна сходинка, якої я досягнув.

Особливих оберегів герой не носить із собою, лише хрестик, що його подарувала бабуся, коли він служив строкову.

– Це – звичайнісінький хрестик, куплений в церкві. Я з ним не розлучаюсь, особливо, коли ходжу на бойові завдання. Вірю, що це допомагає.

Довго відпочивати на війні у Павла і його побратимів можливості не було. Приїжджали максимум на п'ять днів.

– Фактично часу вистачало тільки на те, аби добре виспатись. Я приїжджав, ішов в Макдональдс, купував собі багато шкідливої їжі, наступного дня робили з хлопцями шашлик. Тобто хотілось чогось смачного і шкідливого.

У нас не Друга світова, ми повинні берегти кожне людське життя

Боєць впевнений, що українській армії потрібні кадрові зміни.

– Усю стару гвардію потрібно відправляти на пенсію. Вони виховувались у Радянському Союзі, вчились по радянських книжках. Вони звикли воювати на картах, серед них майже немає дійсно бойових одиниць. Так, деякі мають багатий досвід війни в Афгані. Постійно розповідають про це. Але війна в Афгані і війна в Україні – це різні речі. В Другу світову людей можна було заганяти на м'ясо. Зараз у нас немає стільки людей, і ми повинні берегти кожне людське життя. Часто неправильні планування призводять до поганих наслідків. Потрібно знімати їх усіх і ставити офіцерів, які виросли на цій війні, які адекватно воюють, адекватно мислять.

P.S. А попереду – нові бої, нові випробування, новий досвід… Боєць ще не раз дивитиметься смерті у вічі. Він знову і знову збиратиме волю в кулак і йтиме далі, як робив уже не раз. Їтиме захищати нас…

Анастасія Олехнович. "Крила України".

Осколок на пам’ять про рідний край

Майор Олександр Можаєв був поранений 20 січня між селищем Спартак, що неподалік від сумнозвісного Донецького аеропорту, та Авдіївкою. Поранений на своїй малій батьківщині – у якихось 80 кілометрах від рідного Артемівська, з яким у нього, захисника суверенітету та територіальної цілісності України, усі зв’язки ось уже рік як обірвані…

Олександр Анатолійович Можаєв свого часу прослужив в армії 17 років, а потім ще стільки ж перебував у запасі – був одним із десятків тисяч військових пенсіонерів. Коли на рідну землю прийшло воєнне лихо, вже у перші дні російської агресії майор запасу, не вагаючись, вирушив до військкомату...

Десантна доля артилериста

У 1983 році лейтенант Можаєв закінчив Сумське вище військове артилерійське командне училище імені Фрунзе та відправився служити до Північної групи військ.

– Справа в тому, що Сумське училище готувало офіцерів-самохідників, тому майже весь випуск лейтенантів ішов за кордон, – згадує Олександр Анатолійович.

У Польщі лейтенант спочатку командував взводом в артилерійському дивізіоні танкового з’єднання, а згодом прийняв командування гаубичною артилерійською батареєю в дивізіоні десантно-штурмової бригади. Там молодий командир отримав багатий досвід управління вогнем батареї гаубиць Д-30 та, звичайно, досвід командування особовим складом.

З Північної групи військ старший лейтенант Олександр Можаєв отримав призначення до Київського військового округу – знову ж таки у десантно-штурмову бригаду, що на той час дислокувалася у Кременчуці. Тут офіцер вже командував протитанковою батареєю.

“Козачки Горбачова”

Час то був неспокійний. То одна, то інша радянська республіка збиралися відокремитися від Радянського Союзу, а Москва, звичайно, спочатку робила все, аби цього не допустити. По елітних частинах, серед яких були і повітрянодесантні війська, їздили емісари з політуправлінь видів Збройних Сил та родів військ, агітуючи за збереження СРСР та вірність Присязі. Це почалося, мабуть, після подій у Вільнюсі, коли штурмом брали телевежу. У різних куточках колись насправді “великого і могутнього” Радянського Союзу то тут, то там або вже застосовували війська проти мітингувальників та протестувальників, або ж всерйоз планували це зробити. Недарма у військах у той час почали називати десантників “козачками Горбачова” – на кшталт козаків російських імператорів, за допомогою яких у другій половині XIX – на початку XX століття самодержавство придушувало народні повстання й революційний рух. Тож такими собі козачками Москва намагалася зробити й десантників. Ось і до частини, де служив капітан Можаєв, приїхали політпрацівники з командування ПДВ, роз’яснюючи, що, мовляв, якщо “партія скаже стріляти в людей, то доведеться!”. Але ж капітан, як і дехто з його товаришів по службі, не приховував свого негативного ставлення до такого підходу командування, а таких тоді миттєво переводили служити до інших частин, аби їхніми настроями не переймалися більш слухняні… Ось і йому довелося разом із ще одним офіцером їхати з КВО до ЗакВО – до Закавказзя, грузинського міста Кутаїсі.

В Кутаїсі офіцер прослужив трохи більше року – з липня 1991 року й до того часу, коли десантно-штурмова бригада не була виведена до Ставрополя. На Кавказі офіцер проходив службу вже не на командній посаді – він став помічником командира гаубичного артилерійського дивізіону по роботі з особовим складом. На той час Україна вже була суверенною державою, і

Олександр Можаєв вирішив, незважаючи ні на що, перевестися на Батьківщину. Під час відпустки він поїхав до Києва, взяв у Міністерстві оборони України відношення і вже за два місяці, у травні 1993-го, склав Військову присягу на вірність українському народові.

Із десантників – у аеромобілісти

В Україні офіцер потрапив служити до відомого серед військових Болграда – до артполку 1-ї аеромобільної дивізії. Прослуживши ще три з половиною роки й набувши право на пенсію, майор Можаєв звільнився – тоді з війська під час його тотального скорочення звільнялися десятки тисяч військових професіоналів, які не бачили службових перспектив. Звільнився й залишився на Одещині. Поки служив, закінчив Одеський національний університет, отримавши фах психолога.

Близько шести років майор запасу викладав у школі “Захист Вітчизни”, згодом влаштувався на роботу в порт – на підприємство TIS – “Трансінвестсервіс”, де останнім часом працював майстром.

А коли прийшла лиха година…

Ще з перших днів березня 2014 року, коли “зелені чоловічки” почали збройну, але поки що – ще без жертв агресію у Криму, офіцер запасу одразу ж направився до Приморського районного військового комісаріату міста Одеси. Артилерист-десантник – такі були завжди затребувані, і саме їх мали призивати в першу чергу. Але піти довелося не одразу, і – не добровольцем, а вже за декілька тижнів із оголошенням часткової мобілізації. До того ж, десантник був мобілізований не до ВДВ, і навіть не до артилерії, а став заступником командира стартової батареї з виховної роботи однієї з зенітних ракетних бригад Повітряного командування “Південь”. Вже 29 березня він був у частині та після 17-річної перерви повернувся до військової служби.

А добровольцем майор Можаєв усе ж став! Коли у Повітряних Силах почали формувати зведені загони, він вирішив записатися. Туди йдуть лише добровольці – як із числа кадрових військовослужбовців та контрактників, так і мобілізовані. І ось на третю ротацію зведеного загону Повітряних Сил Збройних Сил України офіцер разом із декількома новими товаришами по службі вирушив у дорогу.

Подарунок від Олексія Горбунова

У Васильківі після бойового злагодження підрозділу й незадовго до відправки зведеного загону на Донбас, його особовий склад мав задоволення побувати на концерті відомого й популярного актора Олексія Горбунова, який ще рік тому був серед тих митців, хто чітко й однозначно окреслив свою життєву та політичну позицію й засудив російську агресію проти України. На концерті відомий по десятках кінострічок і серіалів актор, який, до речі, дуже часто грає ролі військових, зокрема грав для тих, хто відбував на передову, на гітарі. Після концерту митець подарував загону цю прекрасну концертну гітару, і на ній протягом двох місяців участі особового складу загону у бойових діях на сході було зіграно чимало гарних пісень!

Між молотом та ковадлом

У зоні проведення антитерористичної операції підрозділи зведеного загону під командуванням полковника Олександра Турінського були розподілені на групи й виконували бойові завдання між Авдіївкою та Донецьком. Майор Олександр Можаєв був призначений на посаду командира групи з семи чоловік. До складу групи увійшли, крім нього, майори Василь Петренко та Ігор Яцейко, старший лейтенант Сергій Кутузов, прапорщик Валерій Панчук , молодший сержант Володимир Гудько та старший солдат Олег Чернишов. На позицію група майора Олександра Можаєва прибула 16 грудня. І одразу ж – з вогню та в полум’я…

Поранення командир групи разом із одним із своїх підлеглих отримав 20 січня, а перед цим було 35 днів цілодобового бойового чергування. Бували дні цілковитого затишшя, як згадує офіцер, а бувало, що вогонь терористів по позиції не припинявся протягом доби й навіть більше! Військовослужбовці Повітряних Сил вели активну оборону – вони обстрілювали противника, не даючи йому можливості спостерігати за полем бою та викликаючи вогонь на себе. І все – заради того, аби полегшити становище “кіборгів”, захисників Донецького аеропорту, відтягнути на себе увагу та вогонь противника. І противник відволікався – ще й як! У відповідь на автоматно-кулеметний вогонь та вогонь з гранатометів з боку українського поста по наших хлопцях гатили з усього, з чого тільки можна! Стрілецька зброя та гранатомети, міномети різних калібрів, самохідні артилерійські установки, реактивні системи залпового вогню БМ-21 “Град”… І це – з відстані в 1000 метрів! Артилерія, напевно, мала позиції значно далі, а ось передові позиції сепаратистів – в кілометрі від поста українських воїнів. Звичайно, у зведеному загоні була й більш потужна зброя, але – на інших постах. У групи ж майора Олександра Можаєва – автомати АК-74, 2 кулемети РПК, один – ПКМ, один – РПГ-7 та один – АГС-17 “Пламя”. Втім, для виконання завдань за призначенням групі з семи військовослужбовців цього вистачало.

Пост групи майора Можаєва знаходився між селищем Спартак, що на околиці Донецька, та Авдіївкою. А кілометрах у 80 від нього – рідний Артемівськ, а в ньому – чимало знайомих та навіть троюрідна сестра. Але після того, як ще у квітні минулого року вона заявила братові, що, мовляв, “тут всі за ДНР, а хунта сама стріляє по своїх”, телефонну розмову Олександр Анатолійович обірвав і більше з нею не спілкувався…

“Волонтерів переоцінити неможливо!”

Як і решта його бойових побратимів, ще перед відправкою до зони АТО й безпосередньо вже на місці Олександр Анатолійович постійно відчував підтримку й опіку волонтерів. До речі, в основному – місцевих, мешканців Донбасу, або ж харків’ян й дніпропетровців.

– Я скажу так: переоцінити роль волонтерів неможливо! Вони дуже багато зробили для нас, особливо – взули й вдягли напередодні міцних січневих морозів, – розповідає офіцер. – Ми мали по декілька пар взуття – й теплі черевики, й валянки, й чоботи. Крім того – різноманітні продукти харчування й усе, що необхідно. Відважні волонтери приїжджали до нас навіть під обстрілами, не лякаючись за свої життя!

Прощання з АТО

Під час обстрілів особовий склад укривався майже на позиції – метрах у двадцяти від поста в землі було обладнано бетонне укриття на кшталт командного пункту,

які є звичними для військовослужбовців частин ППО. Його стіни під час шалених обстрілів рятували особовий склад від розривів та осколків. Завдяки грамотно спланованим діям та правильно обладнаним укриттям втрат у загоні за два місяці ведення бойових дій було небагато – двоє загиблих та восьмеро поранених. Та все ж, на превеликий жаль вони були.

Того дня, 20 січня, тривали запеклі бої за аеропорт, і невеличкі пости-застави не те, щоби дуже відволікали набагато переважаючі сили ворога, але були, немов кістка у горлі, постійно турбуючи вогнем збоку. Тож і прилетів на пост групи Олександра Можаєва “подарунок” від сепаратистів у вигляді гранати з автоматичного гранатомета АГС-17. Граната влетіла до окопа, в якому він знаходився командир групи разом із Валерою Панчуком. Вона розірвалася за спиною у прапорщика, поранивши обох військовослужбовців. Зрештою, їх врятували якісні бронежилети й кевларові шоломи – були б звичайні, сталеві, старого як світ, радянського зразка, замість двох “трьохсотих” українці неодмінно мали б “двохсотих”. Валерій Панчук отримав шість осколків – два у кисть, а інші – в тіло. У Олександра Анатолійовича дві вм’ятини на шоломі, один осколок застряг чітко по центру грудей у бронежилеті, та один таки влучив у стегно.

Товариші надали пораненим невідкладну медичну допомогу: наклали джгути й допомогли підвестися. Самотужки, без ношів, дійшли до укриття. Там лікар загону із позивним "Лука" та фельдшер з позивним "Хаус" надали вже кваліфіковану допомогу й перев'язали рани. З укриття поранених відправили на евакопункт 95-ї аеромобільної бригади. Вже звідти, о сьомій годині ранку 21 січня, під час нетривалого "вікна" між обстрілами, у складі колони десантників їх відправили до Слов'янська.

Шлях по розбитих вщент дорогах зайняв 5 годин, і це – якихось 100 кілометрів! Що особливо вразило уродженця цих місць Олександра Можаєва, так це те, що найбільше розбиті й зруйновані дороги були у містах – в Костянтинівці, Дружківці, самому Слов'янську… Їзда по вибоїнах приносила біль у змучених тілах поранених, що лежали на ношах у кузовах автомобілів, проте виходу не було – їхали.

Зате в самому Слов'янську поранені вже потрапили у цілком пристойні умови: медична рота 95-ї бригади дислокувалася у приміщеннях профілакторію, тож там вони і помилися, й змінили закривавлені однострої, їм вкололи знеболювальне й знову перев'язали. Того ж дня волонтер на своєму "Ланосі" відвіз чотирьох поранених, і в їх числі – й Можаєва з Панчуком – до Харкова. Тут уже набагато довший шлях по менш розбитих шляхах зайняв лише 3 години…

Повернення й реабілітація

У Військово-медичному клінічному центрі Північного регіону протягом чотирьох днів поранений майор отримав усе необхідне обстеження й лікування, після чого був переведений додому – у Військово-медичний клінічний центр Південного регіону. В Одесі на коханого чоловіка й батька зустрічали схвильовані вчителька-дружина, Тетяна Миколаївна, та донька Ольга – вже доросла молода жінка, банківський працівник. У Південній Пальмірі пораненого військовослужбовця також довго у шпиталі не тримали – після знову ж таки чотирьох днів лікування лікарі повідомили про те, що діставати осколок з ноги небезпечно, адже він влучив у таке місце, що можна запросто зачепити вену й артерію, та ще й нерви пошкодити. До того ж, рана вже майже загоїлася за ці дев'ять днів, тож одужувати він може вдома – під час 30-денної відпустки за пораненням. Отож, залишився осколок майорові на згадку, а він з тростиною поїхав додому.

Для Олександра Анатолійовича участь в боях за незалежність та територіальну цілісність Батьківщини, напевно, наразі завершилася, хоча – хто зна, що чекає на нас усіх попереду. Завершилася, на жаль, не безкровно: наступного дня після його евакуації з зони проведення АТО загинув товариш по службі у бригаді та підлеглий по групі – майор Василь Петренко, якому після поранення майор Олександр Можаєв передав командування групою. У мирний час він був начальником фізичної підготовки та спорту частини, після доукомплектування бригади проходив службу у стройовій частині… Після його загибелі командування групою прийняв майор Ігор Яцейко.

Окрім одного загиблого та двох поранених ще троє військовослужбовців групи отримали контузії, втім – відлежалися на позиції, в укритті. Отож, із семи військовослужбовців групи майора Олександра Можаєва цілим та неушкодженим до Одеси повернувся лише один, старший лейтенант Сергій Кутузов. Разом із ним, до речі, два тижні тому вони зібрали відповідні документи про участь у проведенні антитерористичної операції та подали їх по команді.

Але перш, ніж зайнятися документами, була справа більш важлива – з'їздити до Василькова, де 19 лютого відбулась урочиста зустріч 3-ї ротації зведеного загону Повітряних Сил. Їздив своїм ходом, хоча наслідки після поранення ще досить відчутні, й без тростини – ніяк… Втім, офіцер просто не міг не зустрітися з бойовими побратимами й не вшанувати хвилиною мовчання пам'ять про двох із них, майора Василя Петренка та солдата Дениса Поповича, які з охопленого війною Донбасу не повернулися…

Олексій Тригуб. "Крила України".

"За Україну!" з "Лазертаг"

У Шостці та Глухові, що на Сумщині, вперше в області відбулись міські військово-патріотичні змагання "За Україну!" із застосуванням безконтактної системи лазерної імітації тактичного бою "Лазертаг".

Організаторами заходу виступили глухівський лазертаг-клуб "Кураж", військово-патріотичний клуб "Мужність" за підтримки районних об'єднаних військкоматів і Сумської обласної ради.

Участь у тактичних боях взяли вихованці навчальних закладів районних центрів, кадети Сумського державного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою "Кадетський корпус" імені І.Г.Харитоненка, а також збірні команди військово-патріотичних клубів та організацій області.

В ході змагань діяла експозиція стрілецької зброї. Учасники мали змогу попрактикуватися у збиранні та розбиранні стрілецької зброї та ознайомитися з її технічними характеристиками.

– Сумщина активно займається патріотичним вихованням молоді, – повідомив представник обласної ради Олег Бояринцев. – На території нашого краю діє багато військово-патріотичних організацій та гуртків. Тому ми намагаємось залучати нашу молодь до активного способу життя, даємо можливість відчути себе в умовних боях. Впевнений, що отримані навички допоможуть нашим вихованцям у власному формуванні, а за потреби, вони зможуть боронити нашу державу від ворога.

Призерів та учасників змагань організатори нагородили медалями та грамотами, а також подарунками від лазертаг-клубу.

Як повідомили в обласній раді, керівництво області спільно з обласним військкоматом та військово-патріотичними організаціями Сумщини планують й надалі проводити подібні змагання.

Віктор Ануфрієв.

ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА

Військові лікарі опанували TACMED

На Житомирщині інструкторська група Медсанбат з військовими медиками Збройних Сил України провела спеціалізовані навчання за системою TACMED.

Українські та американські інструктори протягом п'яти днів навчали та практично відпрацьовували із залученими лікарями-військовослужбовцями сценарії за системами cls (рівень звичайного солдата) та tactical medicine, що відповідає рівню бойового медика.

– Ми попрацювали якісно, обмінялися досвідом з військовими практикуючими лікарями. Такий формат дозволяє постійно вдосконалювати наш курс. Ми побажали учасникам берегти себе, адже тепер вони – лікарі, янголи-охоронці бійців на передовій, – зазначив інструктор Дмитро Андрощук.

Важливо додати, що до цього Медсанбат, ініційований фондом Пінчуків, вже неодноразово проводив навчання для військовослужбовців та військових лікарів на полігонах Збройних Сил України та безпосередньо в зоні АТО. Це дозволило підготувати особовий склад та кваліфікованих польових медиків до надання невідкладної допомоги в умовах бою.

Олександр Гайн.
м.Рівне.

ВИКОНАННЯ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ

"Машинка" зайняла мирну позицію

152-мм самохідна гаубиця 2С3 "Акація", якою кермує механік-водій Олександр, захищає нашу державу ще з початку проведення антитерористичної операції.

"Машинка", як свою самохідку називає Олександр, – грізна зброя. Ця "Акація" у складі артилерійського підрозділу тримала рубіж на Херсонщині, стримувала ворожі сили на Артемівському напрямку, прикривала відхід сил АТО з Дебальцевого. Самохідна гаубиця – не примхлива техніка, але без дбайливого догляду не обійдеться.

– Під час строкової служби я був теж механіком-водієм "Акації". Тому, коли мобілізували, у навчальному підрозділі швидко пригадав основи як обслуговувати, ремонтувати, водити. З того часу ми з нею разом. Деколи і спати тут доводиться, їсти, жити. А ще вона своїм 152-им калібром неодноразово рятувала нашу піхоту на передовій, – розповів Олександр.

За його словами, "Машинка" встигла добряче повоювати. Але які б не були перемоги, Олександр каже, що прагне якнайшвидшого миру. "Акації", переконаний воїн, повинні стріляти лише на полігоні.

Зараз за Мінськими домовленостями підрозділ самохідних гаубиць відійшов з передових позицій та зайняв рубежі не менше ніж 25 кілометрів від лінії розмежування. Артилеристи вірять, що таким чином світова спільнота побачить щире прагнення українців до врегулювання ситуації та допоможе зупинити розв'язане бандформуваннями та їх кремлівськими покровителями кровопролиття в Донбасі.

Українські протитанкісти полювали на "кочові" міномети та "Відьму"

Протитанкова артилерійська батарея, де командиром капітан Антон Логвінов, відповідно до Мінських домовленостей зайняла нові позиції на відстані близько 25 кілометрів від лінії розмежування.

Ще донедавна цей підрозділ виконував бойові завдання на Маріупольському, а потім на Дебальцевському напрямках. Протитанкісти утримували найважчі рубежі та знищили чимало ворожої техніки. Капітан Антон Логвінов розповів, що його "Рапіри", 100-мм протитанкові гармати, протистояли не лише "броні", а й знищували "кочові" міномети.

– Міномети на базі мікроавтобусів чи вантажівок противник використовує для ведення так званого турбуючого вогню, що дуже дошкуляє нашим хлопцям на передовій. Таку мобільну групу важко уразити, адже вона швидко змінює позицію. Ми з хлопцями розробили свою тактику, вираховували дії ворожої обслуги та "били" по них на ураження, – розповів командир батареї.

За це проросійські найманці не полишали спроб знищити наших артилеристів. За бійцями капітана Антона Логвінова "полювала" жінка-снайпер, яку артилеристи називали "Відьмою". А наші воїни також не полишали спроб уразити схованку бойовика, і одного дня її гвинтівка все ж замовкла. Бійцям так і не вдалося дізнатися – поцілили вони, чи просто "Відьму" перекинули на іншу ділянку.

У протистоянні з бойовиками наші протитанкісти вийшли без втрат. Зараз навіть на нових позиціях вони продовжують аналізувати проведені бої, обдумувати тактику боротьби з агресором та відшліфовувати майстерність. Адже артилеристи вірять, що їхні "Рапіри" є "бронебійним" аргументом на користь мирного вирішення конфлікту.

Олександр Гайн.

Тренується спецназ

Під час чергової льотної зміни екіпажів Гвардійської авіаційної транспортної бригади Повітряних Сил Збройних Сил України воїни-розвідники 8-го окремого полку спеціального призначення оперативного командування "Північ" виконали стрибки з парашутом з військово-транспортного літака Ан-26. Військовослужбовці 8-го окремого полку спеціального призначення Сухопутних військ уже не вперше тренуються на базі військового аеродрому Гвардійської бригади транспортної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України поблизу Вінниці. Щоразу у навчань є легенда, чіткий план дій і – успішне завершення операцій.

З неба

На жаль, нині легенд немає, країна де-факто відбиває агресію потужного загарбника. А військовослужбовці полку спецпризначення – чи не найактивніші учасники АТО. Тож нинішні навчання мають зовсім інший характер ніж рік-два тому. Тому відповідальність і ставлення кожного до виконання завдань відповідне.

Так, групи спецпризначенців, виконавши десантування на аеродром повітряним шляхом, провели розвідувально-диверсійні дії з навчальною метою.

У складі кожної корабельної групи – тридцять військовослужбовців. Група для розвідки району десантувалась з висоти понад півтори тисячі метрів на парашутних системах типу "Крило". Інші, які здійснювали захоплення важливих об'єктів, висаджувались на парашутах Д-5 з висоти у півкілометра.

При проведенні умовної антитерористичної операції оцінювався рівень бойової готовності та злагодженості кожної розвідувально-диверсійної групи щодо відпрацювання тактичних дій за призначенням.

Керівник стрибків полковник Юрій Школьний підкреслив, що під час практичних занять з повітряно-десантної підготовки військовослужбовці полку почали виконання стрибкової програми за 2015 рік та відпрацювали завдання з десантування в умовний тил супротивника для виконання розвідувально-диверсійних дій з навчальною метою.

За його словами, це дозволяє перевірити, а головне – підвищити навченість як окремого підрозділу, так і кожного військовослужбовця до дій за різних умов та обставин, що можуть виникнути в реальній бойовій ситуації. Зрештою, сама назва частини свідчить, що складність завдань, які виконують військовослужбовці полку, завжди високі та максимально наближені до бойових умов.

– Десантування військовослужбовців полку виконувалось з військово-транспортних літаків Ан-26, – говорить заступник командира полку спецпризначення полковник Віктор Бусановський. – І лише цього року – вдруге. Наші військовослужбовці стрибають з парашутом регулярно, переважно з транспортно-бойових вертольотів Мі-8МТ, які знаходяться на озброєнні військових частин армійської авіації Сухопутних військ.

Цього разу, крім вертольотів Мі-8МТ, армійські спецпризначенці стрибали з "Анів". Загалом, екіпажі військово-транспортних літаків Ан-26 виконали близько трьох десятків польотів за зміну.

– Майстерність льотчика залежить, насамперед, від інтенсивної льотної роботи, – розповідає гвардії полковник Олег Нечипорук. – Сьогодні льотчики і штурмани бригади, крім відновлення та підтримання навичок пілотування і навігації, виконання вправ за курсом бойової підготовки авіації Повітряних Сил відпрацювали елементи десантування особового складу з різної висоти.

Для особового складу бригади транспортної авіації це була далеко не перша у цьому році льотна зміна. Окрім виконання спеціальних завдань на сході держави, льотчики постійно вдосконалюють свої навички у повітрі.

Говорячи про десантування, командир бригади транспортної авіації гвардії полковник Олег Нечипорук зазначив, що велика частка успіху у виконанні спецпризначенцями бойового завдання залежить від льотного екіпажу. Який, наприклад, має перелетіти лінію фронту, долетіти до визначеної точки, приховано підійти до неї, викинути десант й повернутися на базу.

Юрій Ігнат. "Крила України".
Фото Андрія Агєєва.

у бій...

Крилата піхота готується до бою

6 березня на військовому полігоні під Житомиром відбулися навчання відмобілізованих "крилатих піхотинців" Високомобільних десантних військ Збройних Сил України.

Бійці, котрі вже скоро вирушать в зону проведення антитерористичної операції, протягом місяця освоювали навички володіння автомобільною та броньованою технікою, відпрацьовували різноманітні вправи та виконували стрільби з різних зразків озброєння.

В окопі, з гранатою в руці, поки над твоєю головою проїжджає самохідна артилерійська установка – приблизно так проходять підготовку мобілізовані до лав Високомобільних десантних військ у четверту хвилю мобілізації. Та це лише частина відпрацювання навичок. Окрім цієї психологічної підготовки, воїни-десантники вдосконалюють тактичні, вогневі та інженерні вміння.

За словами командувача Високомобільних десантних військ, Героя України полковника Михайла Забродського, при підготовці воїнів враховано усі попередні недоопрацювання.

– Нині ми акцентуємо увагу на індивідуальній підготовці військовослужбовців, – каже командувач. – Коли в бойову частину приходить уже підготовлений особовий склад, то бойове злагодження кожного підрозділу займає менше часу і бойові одиниці більш ефективно виконують завдання в реальній бойовій обстановці. Подруге, курсант навчального центру Високомобільних десантних військ оволодіває водночас декількома військовими спеціальностями. Тобто, з'являється можливість взаємозаміни, в тому числі і в бойовій обстановці. По-третє, це вперше, коли ми зібрали все молоде поповнення в одному місці. Тут ми маємо змогу ділитися досвідом, який набули підрозділи Високомобільних десантних військ в різних регіонах, починаючи з північного флангу до південного, – підкреслив полковник Михайло Забродський.

Під час вогневої підготовки на самохідних артилерійських установках та стрільби з гаубиць десантники виконують різні бойові завдання. Начальник відділення артилерії розповідає, що це робиться для того, аби боєць міг максимально ефективно проявити себе у бойовій обстановці.

– Сьогодні – він навідник, завтра – заряджаючий, післязавтра – командир гармати. Це, в принципі, не лише на цих знаряддях, а на всіх: і мінометах, і тих, що стріляють з правого боку, і з лівого. Солдати тренуються таким чином, щоб в будь-який момент можна було замінити свого товариша, який вибув, – розповідає начальник відділення артилерії командування Високомобільних десантних військ Сергій Спесівов.

Окрім відпрацювання вправ із різних видів озброєння воїни-десантники також проходять курс військової медицини. За словами санінструкторів, дуже важливо підготувати бійців психологічно, щоб кожен військовослужбовець міг своєчасно та кваліфіковано надати першу медичну допомогу пораненому.

– Кожен сприймає то все посвоєму. Але ми намагаємось зробити так, щоб цей матеріал, який ми даємо, тобто тактична медицина, були ними засвоєні на сто відсотків. Люди достатньо досвідчені: є фельдшери хороші і медсестри. Вони на сто відсотків готові виконувати свої обов'язки саме там, в зоні АТО, – переконана санінструктор Людмила.

Також мобілізовані військовослужбовці здійснили перші стрибки з парашутом. За словами інструкторів, перед стрибком усі військові пройшли обов'язкову повітрянодесантну підготовку.

– Сьогодні здійснювали стрибки мобілізовані, вони гідно з цим впоралися. Все відмінно пройшло, підготовка була на рівні, – каже старшина Андрій Бондарчук.

Після відпрацювання усіх навичок мобілізовані десантники будуть готові до виконання завдань в бойовій обстановці.

А тим часом

11 березня о 10.00 бійці 95-ї окремої аеромобільної бригади повинні були приїхати в Житомир. Але пізніше стало відомо, що десантники трохи затримуються, бо техніка підвела...

"Бойцы возвращаются, часть из них сейчас в дороге, везут и тянут технику, растянулись маленько по стране. Техника очень лохматая и потрёпанная. Сейчас нужно собираться всем миром и помогать Медведю с Медвежатами поставить машины и БТРы на ноги. Точнее – на колёса. Работы будет очень много. Отдельная большая просьба водителям, которые завтра будут колесить по Киевской и Житомирской областям: если попадётся по пути военная техника – сдержите эмоции и не мешайте ребятам возвращаться с войны. Им сейчас очень тяжело. На некоторых БТРах осталось по три колеса. Из восьми. Эта техника многое выдержала, уже год выносила парней из засад, работала на терминалах и полях, в зелёнке и снегах по башню. Ехать сложно, обзор ограниченный, пацаны на пределе. Войдите в положение и спокойно примите их, может, не всегда и не очень адекватное поведение", – написал в Фейсбук Алексей Мочанов.

"Мы встретим ребят из 95-й на въезде в Киев. Они будут ехать колонной в Житомир. Многие – на дембель. Для них эта война закончится, и они вернутся с нее живыми, целыми, будут вместе с нами растить детей, ужасаться ценам, ходить в магазины и спорить о политике. Будет много техники и половина ребят с календаря, который висит у вас в офисе или дома. Встречать будем на метро Бориспольская в 8 утра. Время окончательное, меняться уже не будет. Приходите и приводите друзей. Можете захватить цветы, нарисовать какие-то плакатики, которыми можно махать, можете захватить шампанское, также прошу не забывать дома улыбку. Эти ребята прошли всю войну, от Славянска до Аэропорта и Дебальцево. Мы были вместе с ними от начала и до конца. И мы своего достигли. Первые наши подопечные возвращаются домой и их уже никто и никогда не убьет, а значит, мы трудились, не спали, отдавали последнее не зря", – пишет на странице "Повернись живим" волонтер Виталий Дейнега.

Юрій Бендерівець. "Крила України". Фото Руслана Лінника.

Шановні військовослужбовці, працівники Збройних Сил України, дорогі ветерани! Шановні бойові побратими!

Наша частина має славну 70-річну історію, протягом якої особовому складу доводилося вирішувати безліч важливих завдань із перевезення керівного складу Міністерства оборони СРСР та України, представників військових делегацій та військовослужбовців Збройних Сил, а також вантажів, здійснення аерофотозйомки та ін. За цей час частина неодноразово змінювала місця своєї дислокації та зазнавала різноманітних організаційно-штатних заходів. Особовий склад частини брав участь у забезпеченні бойових дій під час Великої Вітчизняної війни, у виконанні завдань мирного часу і в Радянському Союзі, і в Незалежній Україні. Так склалося, що ювілей ми зустрічаємо в умовах неоголошеної війни. Військовослужбовці нашої частини разом з особовим складом інших підрозділів Збройних Сил України відстоюють незалежність та територіальну цілісність держави в ході антитерористичної операції на сході країни. Щодня в надскладних бойових умовах ціною власних життів вони складають іспит на мужність і професіоналізм. За період агресії змінилася не тільки наша держава, зовсім іншою стали і її Збройні Сили.

Шаную вашу вірність Військовій Присязі та відданість Українському народові! Щиро вдячний вам за сумлінну ратну працю, відвагу, витримку, організованість та високу ефективність у виконанні поставлених завдань. Мій низький уклін та найкращі побажання матерям, дружинам, членам сімей військовослужбовців – усім тим, хто підтримує нас у хвилини радощів і невдач, поділяє наші перемоги і поразки. У цей знаменний день бажаю всім військовослужбовцям, працівникам Збройних Сил України, ветеранам військової служби мирного неба, міцного здоров'я, миру, професійного зростання, бадьорості духу та нових звершень у справі служіння Українському народові!

Слава Україні та її Героям!

Командир 15-ї бригади транспортної авіації полковник Дмитро Філатов.

70 років

Мешканці міста Борисполя – повітряних воріт України, вже звикли до шуму та гуркотіння аеропорту. Навіть діти на майданчиках не звертають уваги на літаки, що раз за разом злітають у небо. Це – буденність, яка нікого тут не дивує. Але, коли повітря розрізає характерне гудіння турбогвинтової крилатої машини, усі знають – військові літають. Один за одним здіймаються у височінь красені Ан-26 та Ан-30Б, демонструють свої можливості й екіпажі вертольотів Мі-8.

Багато років військово-транспортні літаки 15-ї бригади транспортної авіації ділять злітно-посадкову смугу з цивільними лайнерами, а сама бригада стала невід'ємною частиною міста.

Визначна дата авіаційної частини

12 березня 15-та бригада транспортної авіації відзначила 70-річчя з дня заснування. Сьогодні тут зібралися ветерани, офіцери запасу – всі ті, для кого військова частина протягом десятиліть була рідною домівкою. Вони привіталися зі своїми залізними птахами, згадали славний бойовий шлях бригади.

І є про що згадувати, адже особовий склад частини має славну історію та традиції. Основні завдання залишаються незмінними – виконання завдань з транспортуванню особового складу і вантажів в інтересах Міністерства оборони України, участь у рамках Договору з Відкритого неба та Віденського документа 1999 року, що стає запорукою зміцнення військового співробітництва з провідними європейськими державами.

Льотчики бригади брали участь у виконанні складних та багатопланових завдань миротворчих місій у "гарячих точках" планети – Республіці Афганістан, Анголі, Югославії, Іраку, Сьєрра-Леоне. Загалом, за всю історію географія польотів авіаційної бригади та структур, що їй передували, має більше ніж 50 країн. Неодноразово літаками 15-ї бригади транспортної авіації доставлялися гуманітарні вантажі в райони бойових дій та стихійних лих. Проводилась аерофотозйомка місць техногенних катастроф.

Особливим став для 15-ї бригади транспортної авіації 2014 рік. Як і всі Збройні Сили, авіатори відчули всю відповідальність та невідворотність термінів "бойове завдання" чи "бойова тривога". Прийшло усвідомлення того, що настає час продемонструвати всі навички та вміння, здобуті за період служби.

Літаки Ан-24 та Ан-26 1-ї транспортної авіаційної ескадрильї виконували завдання з транспортування особового складу та вантажів до зони АТО, евакуацію поранених. І навіть коли це могло бути пов'язано з ризиком для життя, жоден льотчик не відмовився від польоту.

Командир ескадрильї підполковник Сергій Захаров вірить у своїх підлеглих: "Взагалі не пам'ятаю випадків, коли б виконання завдання ставало під загрозу, адже за будь-яких погодних умов, за будь-якої технічної складності екіпажі виконують свою справу. Іноді може підвести техніка, а ось мої хлопці – ніколи. Та й з технікою вони справляються "на відмінно".

Завдання – незмінні

Не менш важливими для ескадрильї залишаються завдання із перевезення керівного складу Міністерства оборони, Генерального штабу ЗС України та іноземних спостерігачів. Окремі екіпажі брали участь у польотах літаків-ретрансляторів та виконанні інших спеціальних завдань. Значно збільшилась інтенсивність навчально-тренувальних польотів, завдяки чому вдалося в стислі терміни підвищити майстерність пілотів. Було відпрацьовано складні пілотажні вправи, що можуть бути застосовані під час виконання бойових завдань. Триває активна підготовка молодих льотчиків.

Декілька Мі-8 вертолітної ескадрильї постійно задіяні в здійсненні ротації особового складу військових підрозділів та транспортуванні керівного складу родів військ і представників місії ОБСЄ в зоні АТО. Вертольотчики з перших днів конфлікту були перебазовані ближче до району бойових дій і постійно долучалися до виконання пошуково-рятувальних та спостережних польотів, а також до несення чергування з протидії терористичним актам.

Вміння блискуче виконувати польоти на ГМВ, в різних умовах навігаційної обстановки та в найскладніших метеорологічних умовах стало запорукою успішного виконання бойових завдань. Екіпажі Мі-8 на чолі з командиром ескадрильї підполковником Олексієм Шалигіним, здобули досвід польотів в умовах, наближених до бойових, та пройшли бойове злагодження, адже постійно взаємодіють з авіацією Сухопутних військ. Просто кажучи, то ці хлопці найбільш наближені до землі "підкорювачі неба". Там, на сході, під час нетривалих перельотів з "точки" на "точку" або відвідин маленьких польових аеродромів, прохід на гранично малій висоті – запорука життя. І вони майстерно виконують ці завдання. Вони не жаліються на похідні умови проживання, на недообладнання бортів системами захисту, не чекають звань та нагород, вони просто сумлінно виконують свою роботу.

Вічна пам'ять героям

Складним і трагічним став 2014 рік для ескадрильї "Блакитна стежа", яка складається з літаків типу Ан-26 та Ан-30Б. Створений у 1992 році підрозділ, протягом багатьох років виконував доволі мирні завдання – спостережні польоти над країнами Європи в рамках договору "Відкрите небо", проведення аерофотозйомки районів стихійних лих та техногенних катастроф.

Так було і під час спостережних польотів над Донбасом. Двічі, протягом весни, літак Ан-30Б, що виконував розвідувальне завдання, терористи обстрілювали з різної стрілецької зброї. Тоді легкого поранення здобув бортовий радист, а літак зазнав незначних ушкоджень, проте кожного разу повертався на аеродром базування. Але 6 червня виконання бойового завдання завершилося катастрофою. В Ан-30Б поцілили з ПЗРК, і після нетривалої боротьби за життя літак впав недалеко від Слов'янська. Врятувалися лише троє членів екіпажу. Загинули командир ескадрильї "Блакитна стежа" підполковник Костянтин Могилко, бортовий технік капітан Павло Дришлюк, бортоператор майор Сергій Камінський, бортмеханік прапорщик Олексій Потапенко, бортрадист прапорщик Володимир Момот.

За виняткову мужність і героїзм, незламність духу в боротьбі за незалежну Українську державу, вірність військовій присязі вони були нагороджені орденами Богдана Хмельницького III ступеня посмертно, а командир екіпажу Костянтин Могилко посмертно удостоєний звання Героя України та ордена "Золота Зірка".

Їх, своїх друзів та побратимів, що не повернулися з бойового вильоту, згадають сьогодні на урочистому зібранні військовослужбовці 15-ї бригади.

"Блакитна стежа" й надалі продовжує виконувати своє основне призначення – спостережні польоти за програмою "Відкрите небо" та транспортування вантажів на літаках Ан-30Б та Ан-26. Ще з весни було розконсервовано декілька літаків Ан-30, які були відправлені на "410-й завод цивільної авіації" для проходження капітального ремонту. Один з них вже повернувся в Бориспіль і став до виконання завдань. Ще один літак перебуває в цеху заводу і, за планом, надійде до частини в середині весни. Рішенням вищого командування цьому борту буде присвоєно ім'я Героя України Костянтина Могилка.

Вражаючі результати плідної співпраці

Налагоджена у бригаді і співпраця з волонтерами. Широкого розголосу набув спільний проект військових та волонтерів фонду "Крила Феніксу" – відновлення до льотного стану літака Ан-26, що отримав в народі ім'я "Везунчик". Ще навесні ідея поставити літак "на крило" виникла в інженерів бригади, але державний кошторис не дозволяв цього зробити. Тоді на допомогу прийшли волонтери. Фантастичний задум

ратної служби

за чотири місяці плідної праці перетворився на реальність. І це – беззаперечна заслуга Інженерно-авіаційної служби бригади на чолі з підполковником Олексієм Братусем. Адже вже наприкінці серпня, у День авіації, оновлений літак здійнявся у бориспільське небо, отримавши нове життя.

Багато хто з авіаторів-професіоналів називав цей проект "партизанщиною" та "хибною мрією", але копітка праця авіаційних техніків та ентузіазм інженерів приніс свої плоди. До честі інженерного складу треба зазначити, що жоден процес відновлення не пройшов без узгодження з керівними документами та авіапідприємствами, жодна деталь або агрегат не були встановлені без паспортів та належних перевірок. Робили на совість, робили для себе. І ось результат – літак Ан-26 "Везунчик", завжди впізнаваний за своєю унікальною піксельною ліврею, виконує завдання з транспортування вантажів та особового складу. За лічені дні він був пристосований до перевезення лежачих поранених. З часу відновлення він вже налітав більше 150 годин. І досі триває часткове дообладнання цього борта всім необхідним. Він потрібен, і це – найголовніше.

Але на цьому співпраця з волонтерами не скінчилась. Вони надали допомогу у закупівлі запчастин для вертольота Мі-8. А потім в інженерно-авіаційної служби з'явився новий "пацієнт" – літак Ан-26, який подібно до "Везунчика" простояв на зберіганні десять років, а тепер вже готується до нового зльоту. За прогнозами, для завершення робіт необхідно ще близько місяця.

Але, окрім відновлення авіаційної техніки, в бригаді триває часткове відновлення автопарку. За необхідністю волонтери допомагають військовим, які відбувають у зону проведення АТО обмундируванням, аптечками, бронежилетами, спальними мішками, якісним взуттям, радіостанціями та GPS-навігаторами. Адже багато хто з офіцерів та контрактників виказав бажання захищати Батьківщину зі зброєю в руках безпосередньо на Донбасі. В час, коли українське військо потребує значної допомоги, різні організації, фірми та прості громадяни дарують оргтехніку, набори інструментів, технічні прилади, допомагають із влаштуванням побуту.

Пишаються своїм минулим

Активно діють в бригаді військово-соціальні організації: Рада офіцерів, Сержантська рада та Ветеранська організація. Не так багато військових частин можуть похвалитися наявністю потужних зв'язків між поколіннями. Бориспільцям же вдається не тільки зберігати традиції підрозділу, а й, завдяки ветеранам, передавати молодим льотчикам любов та повагу до авіації, історії та країни загалом. 15-та бригада транспортної авіації пишається своїми ветеранами, серед яких найстаршими є кавалери орденів Червоної Зірки полковники у відставці Іван Ткаченко та Олексій Рагімов.

Колись військовий аеродром Борисполя, де тепер дислокована 15-та бригада транспортної авіації, "трохи посунувся" і надав територію та ЗПС Київському авіазагону, що стало початком Міжнародного аеропорту "Бориспіль". Потім військове містечко відчинило свої ворота для місцевої громади, що дозволило місту зростати і розвиватися.

Виховання молоді

Й дотепер військові авіатори активно співпрацюють з містянами, долучаються до культурно-просвітницької діяльності, беруть участь у святах, спортивних та урочистих заходах. Зустрічаються із старшими школярами на уроках ДПЮ, проводять екскурсії територією військової частини, де знайомлять малечу з особливостями військового побуту, демонструють свою гордість – літаки та вертольоти. Адже Бориспіль – це місто, де авіацією просякнуто все навкруги. Майже в кожній родині є хтось, так чи інакше пов'язаний з небом. Окремою сторінкою співпраці льотчиків з дітьми є Школа авіамоделізму, яку очолює старший штурман І тае майор Роман Радіонов, а викладачами є кращі пілоти бригади. У 2008 році офіцери майже з нуля відновили лабораторію авіамоделювання для дітей. Відтоді, за підтримки командування військової частини та мерії міста, вони організовують відкритий Кубок з повітряних боїв. Юні бориспільці за допомогою своїх тренерів, вже неодноразово здобували нагороди на всеукраїнських змаганнях з авіамодельного спорту, а для багатьох із них ця школа стала першою сходинкою до великого авіаційного майбутнього. Так, наприклад, один з вихованців бориспільського авіамодельного гуртка успішно пройшов навчання в Харківському університеті Повітряних Сил і повернувся в рідне місто військовим льотчиком.

Воєнна історія

А розпочався бойовий шлях підрозділу в далекому лютому 1945 року, одразу після успішного завершення Будапештської операції та виключення Угорщини (як останньої союзниці фашистської Німеччини) з війни. Перед командуванням 3-го Українського фронту та 17-ї Повітряної армії постало завдання утримати та закріпитися на цих територіях, щоб забезпечити подальший успішний наступ до Австрії та Південної Німеччини. Тоді, 14 лютого 1945 р. було прийнято рішення про початок формування на базі 26-го (14) окремого Криворізького полку ЦПФ, а саме з окремих 117-ї та 127-ї інженерно-аеродромних рот, нової авіаційної частини – 227-го авіаційно-транспортного полку. Тому місцем народження майбутньої бригади стало маленьке угорське містечко Дунапатай на березі блакитного Дунаю. Частина ввійшла до складу 17-ї Повітряної армії на літаках Лі-2 та По-2. У ході боїв та до кінця війни полк брав участь у відбитті останнього контрнаступу фашистських військ біля озера Балатон, у звільненні Румунії та Югославії.

Найбільш важкою роботою для авіаційно-транспортного полку було оперативне перебазування технічного складу та майна полків Повітряної армії з одного аеродрому на інший. Адже просування військ наприкінці війни було настільки швидким, що більшість авіаполків діяли з одного аеродрому лише два-три дні, після чого виникала необхідність перебазування на захід. Маленькі літаки-трудівники Лі-2 та безшумні По-2 сумлінно виконували поставлені завдання, не припиняючи польоти навіть вночі. Одночасно йшла робота щодо підбору та дослідженню нових польових аеродромів базувань. Супротивник досить активно намагався протидіяти польотам майже беззахисних транспортників, для чого використовував нічні винищувачі, що були оснащені бортовими радіолокаторами. Між іншим, за збитий літак По-2 німецьке командування виплачувало льотчикам вдвоє більшу винагороду, аніж за збитий винищувач.

За березень-травень 1945 року 227-им атп виконано 1630 бойових вильотів з нальотом 1194 години, перевезено 90 тонн вантажів та 1287 чоловік.

Всього, після формування 227-го атп, в його складі нараховувалось 4 Лі-2 та 13 По-2, а вже у серпні 1945-го до складу полку увійшла окрема ескадрилья в складі 8 літаків По-2 і особовий склад. У січні 1946 року полк перейшов на штати мирного часу і змінив найменування, тоді він став – 227-го окремим змішаним авіаційним полком ВПС Червоної армії, чим закріпив свою приналежність до Збройних сил.

Далі шлях військово-транспортного полку вів до України. В березні 1948 року в м.Гостомель Київської області він був переформований в 255-ту окрему змішану авіаційну ескадрилью (озае).

З листопада 1965 року по травень 1977 року окрема змішана ескадрилья дислокувалася в аеропорту "Жуляни", а з травня 1977 року була переведена в м. Бориспіль Київської області.

Після набуття Україною незалежності, в 1994 році на базі змішаної ескадрильї почав формуватися 1-й окремий транспортний авіаційний полк ЗС України. А вже 17 лютого 1997 р. полк разом з авіабазою став основою 15-ї авіаційної бригади транспортної авіації.

З метою оптимізації структури і чисельності Повітряних Сил в липні 2004 року різні військові частини Бориспільського гарнізону було об'єднано в одну. І, згодом, у 2008 році, підрозділ був перейменований в 15-ту бригаду транспортної авіації.

Протягом історичного шляху частини у її складі перебували літаки Ан-2, Ан-8, Ан-12, Ан-14, Ан-24, Ан-26, Ан -30, Лі-2, Іл-14, По-2, Ту-2, Ту-134, Як-12, С-47 та вертольоти Мі-2, Мі-4, Мі-6, Мі-8. Особовий склад підрозділу брав участь в ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, а його екіпажі – в бойових діях в Афганістані.

Безумовно, змінюються часи, держави, змінюються завдання, техніка та озброєння, змінюються Збройні та Повітряні Сили, незмінними залишаються тільки їх вірність військовій присязі, високий професіоналізм, фахова майстерність та самовідданість військовій справі.

Марина Добровольська. "Крила України".
Фото Івана Пігарєва, Віталія Несенюка, Василя Коби.

Голова Єврокомісії заявив про необхідність створити єдину армію ЄС

Глава Єврокомісії Жан-Клод Юнкер закликав до створення єдиної європейської армії. Слова політика наводить видання Welt am Sonntag.

"Така армія допомогла б нам сформувати загальну зовнішню політику та політику безпеки, а також разом нести відповідальність Європи за події в світі", – заявив Юнкер.

Голова Єврокомісії вважає, що таким чином Європа продемонструє Росії серйозне ставлення до відстоювання цінностей Європейського Союзу. Також, за його словами, загальноєвропейська армія покаже всьому світу, що між країнами ЄС ніколи не буде війни. За даними видання, пропозиція Юнкера знайшла підтримку серед депутатів німецького бундестагу.

6 березня цього року про доцільність створення загальноєвропейської армії заявила міністр оборони ФРН Урсула фон дер Ляйєн. За її словами, це дозволить зміцнити європейську політику у сфері безпеки на тлі криз, подібних до української.

При цьому глава німецького оборонного відомства зазначила, що такий масштабний проект не вдасться здійснити швидко, на це піде чимало часу.

РОЗРОБКИ

Іран створив крилату ракету "Соумар" з дальністю стрільби до 2500 км

Міністр оборони Ісламської Республіки Іран бригадний генерал Хусейн Дахган представив нову крилату "Soumar" класу "поверхня-поверхня" та вказав на нову стратегію міністерства оборони в розробці і виробництві високоточної зброї для Збройних сил Ірану, вводячи нове покоління сучасних озброєнь. Він зазначив, що ракетна система дальньої дії "Soumar" розроблена і вироблена аерокосмічними фахівцями Міноборони.

Дальність стрільби ракети "Soumar" становить 2500 км, що створює серйозну загрозу для суден, що перебувають в зоні Перської затоки, зокрема і ВМС США, а також багатьох інших країн, які далекі від Ірану. Конструкція ракети грунтується на радянській крилатій ракеті, яка, на думку західних експертів, швидше за все, перекочувала до Ірану через Китай із Росії.

Дахган додав, що створення і виробництво цієї ракети, яка використовує складну і передову технологію, стали великим кроком вперед у просуванні можливостей стримування Ісламської Республіки Іран.

За словами Тала Інбар, керівника Інституту космічних досліджень Центру стратегічних аерокосмічних досліджень Фішера (Fisher Strategic Studies Aerospace Center) Ізраїлю, ракета може бути запущена також з літаків і нести ядерну бойову частину, повідомляє ізраїльський 2-й телеканал. Тим не менш, оригінальні ракети, на яких заснована "Soumar", не були оснащені ядерними боєголовками і можуть бути запущені з кораблів і підводних човнів.

Дахган також зазначив, що Корпусу вартових Ісламської революції передано велику кількість балістичних ракет великої дальності "Qadr" і "Qiyam".

Ці ракети, як заявив Дахган, здатні знищити широкий спектр цілей, враховуючи їх високі тактичні можливості, включаючи перебування на полі бою протягом тривалого періоду часу і радарне ухилення. Що стосується ракети "Soumar", то вона має більш високу точність і велику дальність, оскільки в порівнянні з попередніми моделями має поліпшений двигун і систему управління.

НОВИНКИ

"Сікорський" здійснює фінальне складання другого вертольота S-97 RAIDER

Компанія Sikorsky Aircraft Corp (дочірнє підприємство United Technologies Corp.) оголосила про початок фінального складання другого прототипу швидкісного вертольота S-97 RAIDER.

Цей вертоліт зі співвісним несучим гвинтом і штовхаючим хвостовим пропелером додасть нових революційних можливостей в маневреності та швидкості літальних апаратів цього класу.

Нагадаємо, що програма S-97 була запущена в жовтні 2010 року з метою створення високошвидкісного маневрового легкого збройного вертольота для розвідувальних і спеціальних операцій на базі експериментального зразка X2. Випробувальний політ другого зразка відбудеться вже цього року, демонстраційні польоти почнуться з 2016 року.

Вертоліт має цільнокомпозитний фюзеляж виробництва компанії Aurora Flight Sciences (Манассас, шт. Вірджинія). Крейсерська швидкість вертольота становитиме майже 470 км/год.

Італія подарувала велику кількість військової техніки армії Сомалі

Уряд Італії виділив близько 54 одиниць військової техніки Національній армії Сомалі в рамках надання допомоги у відновленні збройних сил розореній війною країні.

Начальник штабу Сухопутних військ Сомалі генерал Дахир Адан особисто отримував військову допомогу в порту Могадишо, куди прибув корабель з вантажем з Італії.

До складу переданої техніки включено велику кількість військових вантажних автомобілів і легких бронеавтомобілів IVECO.

Майор Ген Есеркіто, чиновник з армії Італії, який займався всією процедурою передачі озброєнь і техніки, повідомив журналістам, що Італія має намір продовжувати надавати підтримку уряду Сомалі і братиме участь у процесі відновлення армії країни.

Генерал Дахир Адан, у свою чергу, подякував італійському урядові за пожертву обладнання та високо оцінив його зусилля, спрямовані на стабілізацію ситуації в Сомалі.

КОНТРАКТИ

Туркменія закуповує протикорабельні комплекси і ЗРК у компанії "MBDA Italy"

Італійський виробничий сегмент компанії MBDA постачає морське озброєння в Туркменію. Придбані комплекси будуть направлені на береги Каспійського моря в рамках проекту з вельми специфічною назвою – Tetris.

MBDA Italy поставить замовнику протикорабельні ракетні системи Otomat Mk 2 і легкі протикорабельні ракетні комплекси Marte Mk 2/N. У контракті йдеться і про постачання Ашгабаду ЗРК SIMBAD-RC.

Ці озброєння, судячи з усього, повинні будуть з'явитися на сторожових катерах NTPB турецького проекту. Сьогодні такі катери складаються на території самої Туркменії – на заводі Уфра (місто Туркменбаші). Складальні секції заводу постачають з Туреччини. Сторожові катери такого проекту стоять на озброєнні державної прикордонної служби Туркменії.

Потрібно відзначити, що Туркменія позиціонує себе як нейтральна держава, і закупівлі озброєнь у італійської компанії – наймасштабніші за всі останні роки.

ЯДЕРНИЙ ЩИТ

КНР випробовує новий мобільний ракетний комплекс

Китай збирається прийняти на озброєння новий мобільний ракетний комплекс DF-31B.

26 лютого командувач Стратегічних сил США адмірал Сесіл Д. Хейни, виступаючи перед членами Палати зі збройних сил Конгресу, заявив, що Китай проводить випробування нової мобільної твердопаливної МБР, оснащеної декількома боєголовками індивідуального наведення.

Найімовірніше, адмірал мав на увазі новий варіант МБР DF-31B з дальністю стрільби 11200 км, випробування якої були проведені 25 вересня 2014. 19 лютого цього року в китайському "Інтернеті" з'явилися зображення пускової установки цієї ракети. 16-колісна машина виробляється компанією "Тайянь".

Сторінку підготував Андрій Яцик.

СТРАТЕГІЯ

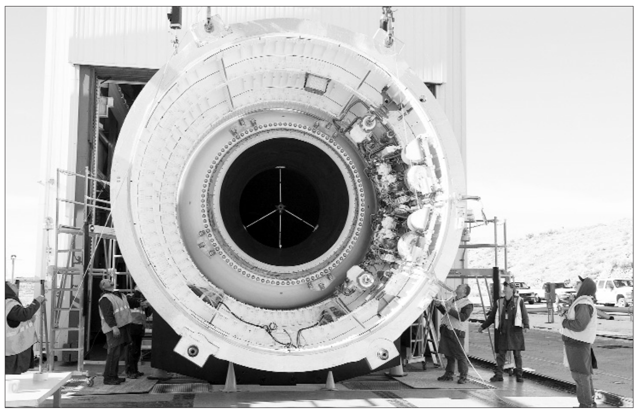
ДКА України запрошує до розробки Стратегії космічної діяльності України

Наказом голови ДКА України Олега Уруського з метою підвищення ефективності космічної діяльності та потенціалу для вирішення соціально-економічних, наукових, екологічних завдань, захисту геополітичних інтересів держави, а також на виконання Указу Президента України від 12.01.2015 №5/2015 "Про стратегію сталого розвитку "Україна-2020" та Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26-VIII, створена робоча група з розробки Стратегії космічної діяльності України на період до 2020 року.

Головне завдання групи – сформувати бачення, цілі, місію та завдання розвитку космічної галузі України.

Державне космічне агентство України запрошує експертів та громадськість взяти участь у розробці Стратегії-2020. Своє бачення розвитку космічної галузі, пропозиції та коментарі можна відправляти, заповнивши форму на сайті ДКА України в розділі "Стратегія-2020".

NASA випробовує прискорювач майбутньої надважкої ракети SLS

NASA провело перше випробування прискорювача споруджуваної американської ракети для пілотованих польотів Space Launch System (SLS).

За повідомленням агентства, "найбільший і потужний стартовий прискорювач з коли-небудь створених для Системи космічних запусків SLS NASA запущений в рамках наземного тесту 11 березня в 11/30 за місцевим часом".

Тест, що проводився у випробувальній лабораторії компанії Orbital ATK в штаті Юта, транслювався у прямому ефірі на сайті NASA.

У ході тесту, максимально наближеному до реального запуску, також була випробувана авіоніка майбутньої ракети. Випробування, яке тривало дві хвилини, стало "важливою віхою SLS, що є частиною подорожі на Марс".

Всього в рамках проекту заплановано два наземних випробування прискорювача, другий повинен відбутися на початку 2016 року. США розробляє надважку ракету-носій для пілотованих польотів у далекий космос. Перший тестовий політ намічений на 2018 рік.

МАЙБУТНЄ

У Британії будуватимуть космопорт

Влада Великобританії затвердила план будівництва космопорту, з території якого будуть здійснюватися запуски суборбітальних і орбітальних апаратів нового покоління.

Поки місце для космопорту не визначено, оскільки творці проекту, який буде реалізовуватися на державні гроші, все ще вибирають оптимальний варіант з п'яти. Однак будівельні роботи планується закінчити вже в 2018 році. А до 2030 року даний об'єкт, за планами, зможе домогтися збільшення бюджету британської космічної галузі до 400 мільйонів фунтів на рік.

Космопорт стане місцем, звідки в суборбітальні й орбітальні польоти будуть відправлятися приватні космічні апарати, наприклад такі, як SpaceShipTwo, в даний момент створюваний компанією Virgin Galactic.

Апарат SpaceShipTwo, незважаючи на те, що минулого року зазнав трагічної катастрофи під час випробувального польоту, продовжує активно створюватися компанією мільярдера-новатора Річарда Бренсона. Продовження випробувальних польотів намічено на цей рік. Проте коли саме корабель з першими туристами на борту вирушить у комерційні рейси, поки не відомо.

Туристичний політ на суборбітальні висоти (більше 100, але менше 200 кілометрів – висоти опорної орбіти) буде тривати лише кілька хвилин. За такий невеликий час в космосі туристам доведеться викласти досить круглу суму в 250 тисяч доларів. Втім, черга з бажаючих досить велика, і до теперішнього часу квитки в космос придбали вже близько 700 чоловік.

ТРЕТЯ СТАНЦІЯ

Китай пустить на свою космічну станцію іноземців

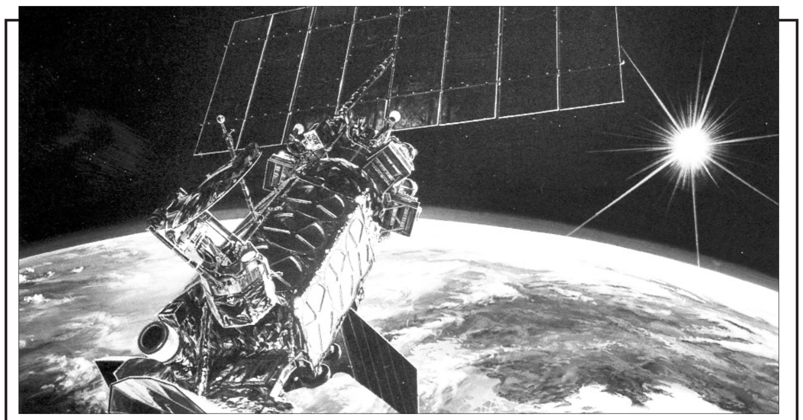
Модуль "Тяньгун-1", що знаходиться в даний час на орбіті, для космічної промисловості Китаю є лише розминкою. І в 2018 році, якщо вірити представникам галузі, Піднебесна почне спорудження повномасштабної орбітальної станції.

Інформацію про це розповсюдив Чжан Бонаною, що є генеральним конструктором орбітальних станцій в китайській космічній галузі. За його словами, початок будівництва нового космічного наукового комплексу намічено на 2018 р., а остаточний вигляд станція прийме до 2022 року.

Нова орбітальна станція Китаю буде постійно заселеною, як МКС або станція "Мир". Також інженер заявив, що на борту станції, крім космонавтів з КНР, зможуть перебувати й іноземні фахівці.

Всі необхідні для створення повномасштабної космічної станції відомості промисловість Китаю отримала в ході будівництва та експлуатації модуля "Тяньгун-1", на який раніше було скоєно кілька успішних пілотованих експедицій.

У Китаї також працюють над вивченням малих замкнутих екосистем. Останні повинні допомогти космічній галузі Піднебесної освоїти не тільки навколоземний простір, але і підготувати міжпланетні пілотовані місії. Наприклад, політ на Місяць, в який Китай повинен буде відправитися вже в 20-х роках.

Супутник DMSP-13 розлетівся на 43 частини

Американський метеорологічний супутник військового призначення DMSP-13 вибухнув 3 лютого 2015 р., ускладнивши і без того не просту ситуацію з космічним сміттям на навколоземній орбіті.

Повідомляється, що космічний апарат DMSP-13 був найстаршим нині діючим апаратом цієї програми, працюючи в космосі з 1995 року. Супутник метеорологічного призначення постачав в реальному часі інформацію про поточну погоду до ВПС і ВМС США.

Причиною вибуху, як зазначають самі американці, став перепад температури. Унаслідок події апарат розлетівся на 43 фрагменти. Втім, скільки при цьому утворилося дрібних фрагментів, які просто не змогли засікти, не відомо.

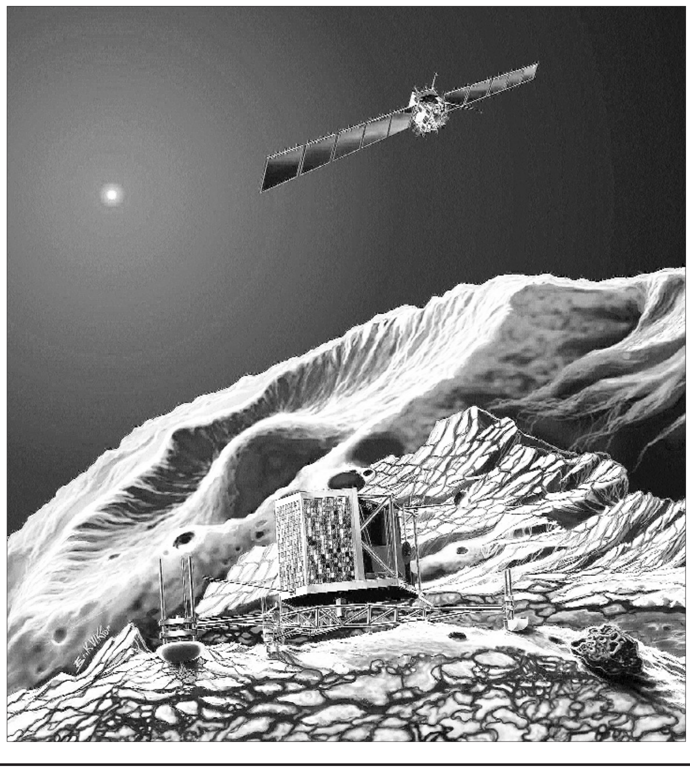
Ситуація з космічним сміттям на навколоземній орбіті вельми складна. Кількість останнього зростає, а дієвих способів, які допомогли б очистити планету, в даний час просто немає, і навряд чи в найближчі роки з'являться.

Небезпека космічного сміття полягає в колосальній кінетичній енергії, присутній навіть у найменших об'єктах за рахунок величезної швидкості орбітального руху. Попадання навіть невеликого фрагмента в діючий космічний апарат може призвести до виходу останнього з ладу і руйнування, що спричиняє ще більше зростання кількості уламків.

ДАЛЕКИЙ КОСМОС

"Розетта" отримала знімки своєї тіні на кометі Чурюмова-Герасименко

Зонд "Розетта" передав на Землю свіжі фотографії поверхні комети Чурюмова-Герасименко, на яких можна розглянути не тільки деталі її рельєфу, а й тінь самого космічного апарата. Про це повідомляє прес-служба німецького Інституту досліджень Сонячної системи.

"Знімки, отримані з цього ракурсу, мають дуже високу наукову цінність. Адже всі висоти на поверхні комети не відкидають практично ніякої тіні, у нас з'явилася можливість оцінити альбедо (відбивну здатність) її матерії. Подібні виміри необхідні для того, щоб оцінити розміри частинок пилу на кометі і в її газовому хвості", – заявив Хольгер Сіркс з Інституту досліджень Сонячної системи, один з творців камери OSIRIS.

За словами Сіркса, ці знімки були отримані під час найбільш тісного зближення комети і "Розетти", в ході якого зонд пролетів в шести кілометрах від поверхні небесного тіла і провів ряд маневрів, що вивели Сонце за його "спину" в той момент, коли космічний апарат пролітав над регіоном "Імпхотеп".

Це дозволило камері OSIRIS отримати рекордні на сьогодні знімки, на кожен піксель яких припадає всього по 11 сантиметрів поверхні комети. Єдиним недоліком цих фотографій є те, що на них можна побачити тінь "Розетти", яка займає площу приблизно в 20 на 50 метрів.

Тінь космічного апарата виглядає досить незвичайною, оскільки вона оточена світлим ореолом товщиною в кілька сантиметрів. Подібний феномен, відомий серед вчених під назвою "ефект Зеелігер", вже зустрічався на космічних фотографіях – наприклад, на знімках астронавтів на Місяці. Його існування зазвичай пов'язується з тим, що частинки грунту відображають прямі і вже відбиті промені світла.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

16 – 22 березня

16 березня 1913 р. *вперше у повітря злетів великий багатомоторний літак – "Великий Балтійський", конструкції І.І.Сікорського.*

16 березня 1926 р. *здійснено перший у світі запуск ракети на рідкому паливі, Роберт Годдард (США), висота 12,5 м, дальність 56 м, час близько 3 с.*

16 березня 1943 р. *відбувся перший політ висотного розвідника і бомбардувальника Іл-4ТК з двигунами М-88Б.*

16 березня 1965 р. *встановлено світовий рекорд швидкості по замкнутому маршруту 1000 км – 2319,12 км/год на винищувачі Е-266 (МіГ-25) з 2 ТРД Р-266.*

17 березня 1947 р. *відбувся перший політ літака North American B-45 Tornado – першого американського реактивного бомбардувальника. Також він був першим реактивним літаком, що виконав дозаправку в повітрі, а також першим реактивним бомбардувальником, з якого була скинута ядерна бомба (1951 р.).*

18 березня 1933 р. *почалися вогневі випробування першого в світі авіаційного реактивного двигуна ОР-2 конструкції Ф.А.Цандера на бензині і рідкому кисні з тягою до 50 кгс.*

18 березня 1950 р. *відбувся перший політ радянського реактивного бомбардувальника Іл-28У з ТРД ВК-1.*

18 березня 1957 р. *здійснено першу посадку Ан-2 на вершину айсберга, льотчики І.П.Мазурук і О.С.Поляков.*

18 березня 1961 р. *відбувся перший політ перехоплювача Ту-128.*

18 березня 1991 р. *відбувся перший політ близькомагістрального пасажирського літака великої місткості Boeing 747-400 Domestic (США).*

18 березня 2001 р. *з плавучої платформи "Одіссей" в Тихому океані успішно запущена російсько-українська РН "Зеніт-3SL", що доставила на орбіту американський супутник XM-2 Rock.*

19 березня 1954 р. *здійснив перший політ прототип літака-спостерігача Auster AOP9 (Великобританія).*

19 березня 1970 р. *відбувся перший політ з увімкненим двигуном експериментального літака X-24A, створеного на базі реактивного літака Martin SV-5J (США).*

19 березня 1984 р. *здійснив перший політ легкий багатоцільовий транспортний літак IAI Model 1125 Astra (Ізраїль).*

19 березня 2004 р. *відбувся перший політ планера AL-12 конструкції М.Кононенка, створеного київськими фірмами "Аерола" і "Аерос".*

20 березня 1920 р. *завершився перший політ з Великобританії в Південну Африку (початок 03.02.), П. Ріневельд, К.К.Брандт на бомбардувальнику Vickers Vimy.*

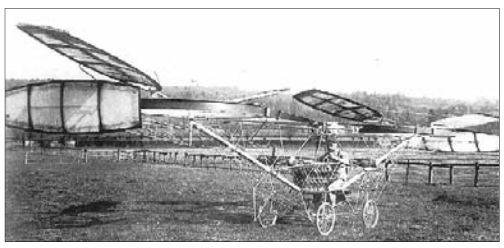

20 березня 1963 р. *перший політ виконав багатоцільовий винищувач McDonnell Douglas F-4G – варіант літака F-4B.*

21 березня 1825 р. *народився піонер авіації О.Ф.Можайський – конструктор першого вітчизняного літака. "Повітроплавний прилад" був спроектований та побудований Олександром Федоровичем в останній чверті XIX ст. у селищі Вороновиця (Вінницька обл.). Це був один із перших літаків у світі, побудованих у справжню величину, та, можливо, перший в світі літак, який піднявся у повітря з людиною на борту.*

21 березня 1907 р. *відбувся перший політ людини на вертольоті. Француз Поль Корно піднявся в повітря на двогвинтовій машині поблизу міста Лізьє. Політ тривав 20 секунд на висоті 0,3 м.*

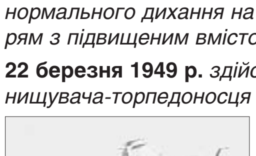
21 березня 1908 р. *засновано Одеський аероклуб, засновник і президент О.В.Каульбарс.*

21 березня 1948 р. *здійснено перший політ висотного розвідника погоди Ан-6, В.А.Діденко.*

21 березня 1999 р. *завершено перший у світовій історії навколосвітній переліт повітряної кулі. На борту повітряного корабля "Брейтлінг Орбітер-3" знаходилися: командир швейцарець Б.Піккар і британський пілот Б.Джонс. Стратонавти подолали 46759 км за 19 діб 21 годину 55 хвилин.*

22 березня 1874 р. *відбувся висотний підйом (7300 м) французьких учених Т.Сівелья і Ж.Кроче-Спінеллі на аеростаті "Полярна зірка". Для нормального дихання на висоті аеронавти мали мішки, наповнені повітрям з підвищеним вмістом кисню.*

22 березня 1949 р. *здійснено перший політ британського палубного винищувача-торпедоносця Westland Wyvern з двигуном "Piton".*

22 березня 1974 р. *відбувся перший політ модифікованого американського палубного всепогодного штурмовика Grumman A-6 /TRAM Intruder.*

22 березня 1989 р. *встановлено 110 світових рекордів швидкості, висоти польоту, максимальної злітної маси на літаку Ан-225 "Мрія", екіпаж О.В.Галуненка.*

Початок Холодної війни

12 березня 1947 року президент США Гаррі Трумен виступив у Конгресі з промовою, у якій закликав підтримати Грецію та Туреччину у їх протистоянні комуністичному тиску. Новий зовнішньополітичний курс США, який історики назвали "доктриною Трумена", став фактичним оголошенням Холодної війни і на наступні 40 років визначив характер американо-радянських взаємин.

У лютому 1947 року уряд Великої Британії поінформував США, що більше не в змозі надавати Греції і Туреччині економічну і військову підтримку. Адміністрація Трумена була переконана, що обидві держави активно протистоять комуністичній загрозі і вирішила скористатись можливістю хоча б опосередковано, але виступити проти Радянського Союзу. З кінця Другої світової війни ліворадикальні партизанські сили вели бої проти уряду Греції, а від Туреччини Радянський Союз вимагав передачі свого роду контролю над протокою Дарданелли, що забезпечувала вихід з Чорного у Середземне море.

12 березня Трумен у Конгресі заявив: Радянський Союз ініціює і підтримує комуністичну діяльність по всьому світу, загроза комунізму для демократичних країн може бути не тільки зовнішня, але й внутрішня, тому США повинні надавати військову і економічну допомогу всім державам, над якими нависла комуністична загроза. Саме така ситуація склалась у Південній Європі: США повинні підтримати грецький уряд у боротьбі з кількома тисячами партизанів, керованих комуністами, і допомогти Туреччині зберегти цілісність держави. Трумен зажадав виділення 400 мільйонів доларів для "підтримки демократії у Греції" і "волелюбних людей Туреччини".

Далеко не всіх у Конгресі переконали аргументи Трумена – партизанів у Греції підтримував не СРСР, а Югославія, стосунки якої з Радянським Союзом були досить напружені, а через рік практично повністю розірвані, а від Туреччини СРСР вимагав не контролю над Дарданеллами, а гарантій, що ця стратегічна протока не буде надана у користування ворогам СРСР, як це сталося в роки 2-ї Світової війни. Великі сумніви викликала також демократичність існуючих у Греції і Туреччині державних інституцій. Проте через два місяці Конгрес задовольнив запит президента. Однак у наступні роки у Греції і Туреччині були встановлені зовсім не демократичні, а репресивні праворадикальні режими, що не завадило багатьом у світі вважати, що протягом наступних 40 років саме завдяки доктрині Трумена США зуміли ефективно протистояти експансії СРСР.

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

"Длинная утка" Бёрта Рутана

Long-EZ – самолёт любительской постройки по аэродинамической схеме "утка", разработанный американским авиаконструктором Бёртом Рутаном на его предприятии Rutan Aircraft Factory. Этот самолёт является развитием конструкции VariEze, которая впервые была предложена любителям авиации в 1976 году. Прототип Long-EZ впервые поднялся в воздух 12 июня 1979 года.

Изменения самолета VariEze включали в себя больший размах крыльев с изменённым профилем, меньшую стреловидность, наплывы большего размера для увеличения топливных баков и грузовых отсеков, немного более широкую кабину пилотов и возможность использования двигателя Лайкоминг мощностью 108 л.с. без установки носового балласта. Чертежи продавались с 1980 г. по 1985 г. К концу 2005 года около 700 самолетов Long-EZ зарегистрированы в FAA реестре воздушных судов США.

Самолёт разработан для эффективного полета на большие расстояния в топливном отношении. Он может находиться в воздухе более 10 часов и преодолеть расстояние до 2500 км, использовав только 200 литров топлива. Оборудованный дополнительным топливным баком на заднем сиденье, Long-EZ преодолевает расстояние 7 700 километров.

Long-EZ имеет две полки для багажа, расположенные внутри крыльевых наплывов. Пилот располагается в полулежачем положении и управляет самолётом с помощью джойстика, расположенного на правом подлокотнике. В дополнение к воздушному тормозу, расположенному под фюзеляжем, на законцовках крыла расположены рули направления, отклоняющиеся в одну сторону, которые могут быть использованы как дополнительные воздушные тормоза. В отличие от самолётов с традиционной аэродинамической компоновкой, при потере скорости самолёт не сваливается на крыло и не входит в штопор. Вначале происходит частичный срыв потока, после чего самолёт опускает нос и разгоняется до минимально необходимой для полёта скорости.

XCOR Aerospace модифицировали свой Long-EZ и заменили силовую установку на двухкомпонентный жидкостный ракетный двигатель, чтобы построить аппарат, который получил название EZ-rocket. Он используется как демонстрационный прототип самолёта для участия в Лиге ракетных гонок.

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".

ЕКОЕНЕРГІЯ

Старт навколосвітнього перельоту

9 березня розпочався навколосвітній переліт літака Solar Impulse 2. Перш за все цей літальний апарат цікавий тим, що є літаком на сонячних батареях – їх у конструкції Solar Impulse 217 тисяч. Пілотований екіпажем із двох швейцарських льотчиків, літак має пролетіти 35 тисяч кілометрів протягом п'яти місяців, виконавши на цьому шляху 12 проміжних посадок у різних країнах. При цьому через Росію літальний апарат пролітати не буде – з Об'єднаних Арабських Еміратів він полетів до Індії, потім побуває у М'янмі, в Китаї, Сполучених Штатах Америки, а згодом – на півдні Європи й на півночі Африки.

Перший навколосвітній політ літака на сонячних батареях Solar Impulse 2 стартував з Об'єднаних Арабських Еміратів. Сконструйований у Швейцарії та виготовлений французькою компанією Dassault Systemes літак був представлений світовій громадськості у квітні 2014 року. У червні того ж року літак було успішно випробувано.

Основною метою проекту є популяризація використання альтернативної, у даному випадку – сонячної енергії. Теоретично літак може знаходитися у повітрі цілодобово, оскільки залишки сонячної енергії, накопиченої акумуляторними батареями вдень, знаходяться у конденсаторах, і їх можна використовувати для польоту вночі.

Літак вагою 2,3 тонни із розмахом крил у 72 метри, 9 березня вилетів із міжнародного аеропорту Аль-Батін та направився до столиці Оману Маскат. Відомо, що літак підготовлений до польотів за будь-яких метеорологічних умов, включаючи перетин хмарних зон.

Екіпаж літака складається з двох чоловік. Це – відомий швейцарський дослідник Бертран Пікар та його напарник Андре Боршберг. 9 березня о 7.12 за місцевим часом вони вилетіли з Абу-Дабі в Оман. У Маскаті літак приземлився того ж дня о 20.17. Тут Solar Impulse 2 пройшов технічне обслуговування та перевірку всіх систем, і о шостій ранку 10 березня продовжив політ. Наступний пункт призначення – індійський аеропорт у місті Ахмедабад.

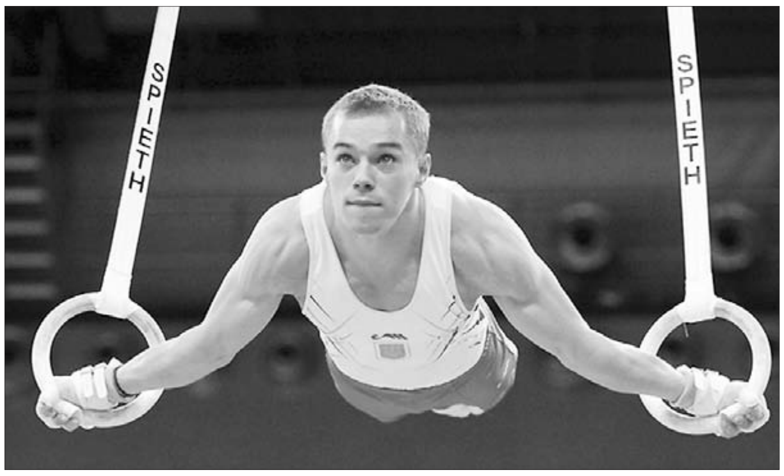
Всього на маршруті навколосвітньої подорожі заплановано 12 посадок – в Омані, Індії, Китаї, США, на півдні Європи та у Північній Африці. Під час зупинок на шляху подорожі авіатори проводитимуть технічне обслуговування та, за потреби, ремонт літака, а також читатимуть публічні лекції про альтернативну енергетику. Завершитися подорож літака на сонячних батареях має там само, де й розпочалася, в Абу-Дабі. Планується, що протягом п'яти місяців літак відвідає всі континенти, крім Антарктиди, а також перетне Тихий та Атлантичний океани. Під час перетину океанів літак повинен знаходитися у повітрі по 5-6 діб. Всього до липня цього року він має подолати 35 тисяч кілометрів.

Попри можливість безпосадкового перельоту, його організаторами заплановане тривале, до декількох тижнів, перебування літака на землі, де він перечекає торнадо та інші несприятливі погодні умови.

На літаку Solar Impulse 2 встановлено 17 тисяч сонячних акумуляторних батарей, від яких працює чотири електродвигуни. У свою чергу, електроконденсатори здатні утримувати апарат на висоті 8500 метрів протягом цілої ночі. Крейсерська швидкість апарата становить 140 кілометрів на годину.

Перший тривалий політ літального апарата відбувся 7 квітня 2010 року. Тоді Solar Impulse провів у повітрі 75 хвилин. Через два роки, у червні 2012 року, літак виконав перший міжконтинентальний переліт з Швейцарії до Марокко, подолавши відстань у 2500 кілометрів у два етапи. У травні 2013 року Solar Impulse здійснив переліт, подолавши рекордні для нього 1500 кілометрів за 26 годин. Цього разу дослідники відправилися у навколосвітню подорож. Стало відомо, що безпосередньо перед вильотом з аеропорту Абу-Дабі в електросистемі літака відбувся збій, який усунули протягом 15 хвилин. Ще однією проблемою льотчиків та інженерів була несприятлива погода. Пилова буря могла знизити ефективність роботи сонячних батарей. Втім, усе минулося, й літак полетів за маршрутом без пригод.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Працівник Збройних Сил України виграв Кубок світу

Блискучу крапку в своєму урожайному сезоні поставив український спортивний гімнаст Олег Верняєв. 21-річний киянин виграв усі три етапи кубкової серії в багатоборстві – у листопаді в Штутгарті, в грудні в Глазго та напередодні в американському Арлінгтоні.

Українець за виступи у п`яти вправах отримав від суддів загальну оцінку 90,597 бала. Срібний призер цього етапу Рьохеї Като з Японії отримав 90,098 бала, а третім фінішував Доннел Віттенбург (США) із 89,932.

Таким чином, Верняєв став першим українським спортсменом, якому вдалося вибороти Кубок світу. Окрім того, на даний момент Олег очолює світовий рейтинг-лист кращих гімнастів світу, набравши 150 очок.

По дві медалі кожного ґатунку

В Арнемі (Голландія) відбувся чемпіонат Європи у стрільбі з пневматичної зброї. Українські стрільці завоювали шість медалей – дві золоті, дві срібні та дві бронзові.

Медалі найвищої проби завоювали Олена Костевич (пістолет) і команда юніорів (Ігор Кизима, Дмитро Мельник, Володимир Струцький) у стрільбі по рухомій мішені зі змішаним рухом. Ігор Кизима став срібним призером у стрільбі по рухомій мішені в індивідуальній першості і в команді разом із Дмитром Мельником і Володимиром Струцьким. Бронзові нагороди завоювали Ігор Кизима (рухома мішень, змішаний рух) і команда юніорок-пістолетниць (Поліна Конарева, Олена Якушева, Вікторія Савоста).

За підсумками чемпіонату Європи, в загальнокомандному заліку збірна України посіла п'яте місце (2-2-2). Першими стали росіяни (9-6-5), другими – німці (4-1-3), третіми – фіни (4-1-1), шостими – чехи (1-2-2). Всього було розіграно 26 комплектів нагород. На п'єдестал пошани за медалями різного ґатунку піднімалися представники 19 країн.

Наталія Пигида – чемпіонка Європи з бігу на 400 м

У Празі (Чехія) завершився третій день чемпіонату Європи з легкої атлетики в приміщенні, під час якого розіграно дев'ять комплектів нагород.

Українська легкоатлетка Наталія Пигида здобула золоту нагороду для збірної України на чемпіонаті Європи-2015 у приміщенні. Вона стала чемпіонкою Європи в бігу на 400 м з результатом 51,96 секунди, випередивши на 0,67 іспанку Індіру Терреро, на 0,68 – британку Серен Банді-Девіс. Відзначимо, що українка вийшла в півфінал з п'ятим результатом (53,17), у фінал – з кращим часом і особистим кращим результатом у сезоні (52,44), поліпшивши його у фіналі на 0,48 секунди.

Підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 9260 Зам. № 152209.
Перший редактор Сергій Свенцицький

ІМЕННІ ЛІТАКИ

Пара винищувачів від Ферапонта Головатого

Українець Ферапонт Головатий, сам колишній військовий та батько двох фронтовиків, під час Великої Вітчизняної війни зібрав кошти на будівництво двох літаків, які адресно передав на фронт – Герою Радянського Союзу Борису Єрьоміну. Він став одним із перших у Радянському Союзі ініціаторів збору коштів у фонд Червоної армії.

Ферапонт Головатий народився та виріс у селі Сербинівка Гребінківського району Полтавської області. У 1910 році кремезний 20-річний українець був призваний до армії та потрапив служити в лейб-гвардію. Ніс вартову службу в Царському Селі і у Зимового палацу.

Під час Першої світової війни був нагороджений трьома Георгіївськими хрестами: за хоробрість, проявлену і в бою, при порятунку поранених і при виході з оточення. Брав участь в Громадянській війні, був командиром ескадрону в 1-й Кінній Армії. У березні 1921 року повернувся до мирного життя, оселився на хуторі Степовому на Хмельниччині. Займався бджільництвом. Обирався головою сільради, першим вступив у колгосп, коли почалася колективізація.

В роки Великої Вітчизняної війни був членом правління колгоспу "Стахановець" у Саратовській області, став одним із ініціаторів всенародного патріотичного руху зі збору коштів у фонд Червоної армії. Так, у грудні 1942 року за власною ініціативою він вніс у Фонд оборони 100 тисяч рублів особистих заощаджень на купівлю літака. Гроші були виручені від продажу на ринку меду з власної пасіки і продажу корів. Це при тому, що на утриманні діда з бабусею було 11 онуків, чиї батьки були на фронті. Гроші Ферапонт Головатий приніс особисто директору Саратовського авіаційного заводу, що випускав винищувачі Яковлєва. Літак-винищувач Як-1Б був вручений льотчику Борису Єрьоміну, уродженцю Саратовської області, який воював під Сталінградом. На борту літака був дарчий напис "Льотчику Сталінградського фронту, гвардії майору Єрьоміну від колгоспника колгоспу "Стахановець" тов. Головатого".

На цьому літаку Єрьомін дійшов від Сталінграда до Криму, здобув не одну перемогу, жодного разу не був збитий. Після визволення Севастополя літак, який виробив ресурс експлуатації, був відправлений до Саратова, де був встановлений для огляду на одній із площ міста.

У червні 1944 року Ф.Головатий на мітингу в Саратові передав гвардії підполковнику Єрьоміну другий літак, придбаний на свої кошти. На цей раз – винищувач Як-3 з написом на борту "Другий літак на остаточний розгром ворога". На ньому Єрьомін воював до Перемоги, останній літак збив у небі Берліна. Ферапонт Головатий продовжував працювати в колгоспі. У 1946 році був обраний головою колгоспу "Стахановець". Доклав багато зусиль до відновлення господарства в повоєнний час. У 1947 році в колгоспі був зібраний високий урожай пшениці. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 26 березня 1948 року "за одержання високих урожаїв пшениці при виконанні колгоспом обов'язкових поставок і натуррозрахунків..." Головатому Ферапонту Петровичу присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці з врученням ордена Леніна і золотої медалі "Серп і Молот".

А льотчик Борис Єрьомін, у свою чергу, став Героєм Радянського Союзу. Визволяв Україну, Польщу, Румунію, Югославію, Болгарію, Чехословаччину, Австрію. Війну закінчив у Німеччині. Залишившись в армії, дослужився до звання генерал-лейтенанта авіації.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Слово про мову

Однією з окрас рідної мови є фразеологічні звороти. Людина, яка до місця вживає сталі вирази, завжди привертає увагу своїх співрозмовників багатством та образністю мовлення. Але, на жаль, в українській мові досить поширені не суто українські фразеологізми, а неоковирні кальки з російської.

Приміром, всім відомий вислів російською "лед тронулся" доволі часто перекладають як "лід зрушився". Проте коли розповідають про весну, як річки звільняються від крижаного панцира, або про настання чогось довгоочікуваного, слід вживати "крига скресла", що має пряме та переносне значення.

Бездумне калькування призводить до появи тавтологічних словосполучень, які знижують рівень мовлення: совершить преступление – вчинити злочин; обеспечить безопасность – забезпечити безпеку тощо. Цього можна і треба уникати, вживаючи "скоїти злочин", "гарантувати безпеку".

Ось ще кілька російських зворотів, що містять слово "следовать", та їхні відповідники в українській мові: продолжение следует (якщо публікується матеріал у кількох номерах видання) – далі буде; следовать чьему-то примеру – наслідувати чийсь приклад; следовать подобной логике – йти за такою логікою; следовать советам врача – виконувати (слухати порад) лікаря; следовать обычаям – додержуватися (дотримуватися) звичаїв; из сказанного следует – із сказаного випливає; как следует – як слід; как и следовало ожидать – як і треба було сподіватися (чекати). Заміна в усіх розглянутих випадках дієслів однією лексемою слідувати в усному мовленні, а часом і в пресі не тільки свідчить про недостатнє знання законів мови, а й призводить до її збіднення.

Грошова одиниця певної країни
Одна з світових релігій
Зображення оголеної натури
Кормова частина палуби
Річка у Німеччині
Тонкі дошки
Майстер повітряного бою
Чоловіче ім'я
Великий хижий птах
Колонія, як місце ув'язнення
Один із президентів Грузії
Міра земельної площі
Марка вертольота
Напис у відеокадрі
Молодший матрос
Сумка або пояс для патронів
Марка сигарет
Бойовий клич
Цар Юдеї
Юрба, натовп
Городня рослина
Дрібна французька монета
Провінція в Афганістані
Жіноча прикраса
Столиця Казахстану
Малоазійська богиня родючості
Сорт столового винограду
Велика хижа морська риба
Попруга для коня
Ворог прогресу
Марка літака
Уособлення кохання у др.греків
Країна в Азії
Макарони по-італійськи
Відомий боксер із Самоа
Морський рак
Чиновник у Київській Русі
Одиниця аптекарської ваги
Кінцівка людини
Боротьба у давніх греків і римлян
Столиця США
Одяг стародавніх римлян
Федеративна одиниця Швейцарії
Веранда
Споруда для афіш
Головна пошта міста
Один із напрямів протестантства
Місто в Киргизії
Центральна поштова установа
Війна на Донбасі
Музичний інструмент в Азії
Відомий книжковий сищик
Крісло монарха
Розмінна монета в Лаосі
Міра земельної площі
Французький художник
Гайворон
Річка у Росії
Американський драматург
Пристрій для кодування сигналів
Річка у В'єтнамі
Дія у виставі